

2

4

6

18

Bloški korak

glasilo občine Bloke
oktober 2013
letnik 14 | številka 4
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

*Šele takrat, ko bo posekano zadnje drevo,
šele takrat, ko bo zastrupljena zadnja reka,
šele takrat, ko bo ujeta zadnja riba,
šele takrat boste ugotovili,
da se denarja ne da jesti.
(Vrač Beli orel, pleme Cree)*

Maruša Nartnik

Bloško planoto sem spoznala kot najstnica. Kraj je takoj pritegnil mojo pozornost. Besede Belega orla pa mi pridejo na misel vsakokrat, ko se peljem po prostranstvih planote.

Za Bloke ne moremo trditi, da so ena najbolj obiskanih turističnih destinacij v Sloveniji, z lahkoto pa trdim, da je ena izmed najlepših

in najbolj neokrnjenih. Menim, da je planota kraj, ki ga obiščejo »pametni« obiskovalci, ki iščejo mir in neokrnjenost, čisto naravo in zdravo slovensko hrano, in vedo, da je vsakršno sebično poseganje v naravo zelo škodljivo za prihodnost.

Urejenost vasi opozarja na težko nalogo, ki se je zavedate. Zavedate se pomena prerokbe, ki jo je napisal ameriški staroselec, saj je iz podobe kraja razvidno, da spoštujete naravo in njene vire. Kot redna obiskovalka tu iščem navdih za delo in sprostitve, ki ga dobim, ko vidim na delu na polju celo družino.

Z navdušenjem spremljam vaše občinsko glasilo in se ob prebiranju veselim sleherne pridobitve in uspeha. V poplavi medijev, ki z objektivnimi podatki rišejo sliko družbe in v zadnjem času ta ni obetavna, mi Bloški korak nariše sliko človečnosti in čistih medsebojnih odnosov.

Najpomembnejša pa je slika folklorne skupine otrok, ki na Mihaelovem sejmu, oblečeni v starosvetna oblačila, prepevajo pesmi in plešejo plese preteklosti. Stopanje preteklosti in sedanjosti z roko v roki je težko izvedljivo, saj so medgeneracijske razlike včasih nepremostljive, potrebna je velika mera potrpežljivosti z obeh strani, ampak le ko te razlike prerastemo, lahko stopamo v boljši jutri.

Praznovanje občinskega praznika na Blokah Mihaelovo 2013

V SKLOPU PRAZNOVANJA OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE BLOKE SO SE SEPTEMBRA NA BLOKAH ODVIJALE ŠTEVILNE KULTURNO-ŠPORTNE PRIREDITVE. PRAZNOVANJE SE JE ZAKLJUČILO V NEDELJO 29. SEPTEMBRA NA FARNO ŽEGNANJE »MIHAELOVO«. NA NASLEDNJIH STRANEH SO ZBRANI VTISI IN KRATKI PRISPEVKI UDELEŽENCEV. NAJ VAM TI KAR SE DA NAZORNO PREDSTAVIJO DOGAJANJE.

Osrednja občinska proslava

»Male občine nepogrešljive za obstoj in razvoj nekega območja!«

V PETEK 27. SEPTEMBRA JE OBČINA BLOKE S POMOČJO SODELAVCEV IZ OSNOVNE ŠOLE TONETA ŠRAJA ALJOŠE V »STARI« DVORANI V NOVI VASI PRIREDILA OSREDNJO OBČINSKO PROSLAVO. GLAVNI GOVORNIK NA PROSLAVI JE BIL ŽUPAN OBČINE BLOKE GOSPOD JOŽE DOLES. NJEGOV GOVOR OBJAVLJAMO V CELOTI.

Leto je naokrog in že je tu jesen in zadnji septembrski dnevi, ko Bločani praznujemo. Letos že devetič. Danes smo se zbrali na osrednji občinski proslavi, da se za trenutek ustavimo, pogledamo na prehojeno pot in se smelo in s ponosom zazremo v prihodnost. Praznovanje je vsakakor tudi priložnost, da na kratko povzamemo, kaj smo v občini postorili v obdobju od občinskega praznika pred enim letom. Kljub težki gospodarski situaciji v državi smo na občini Bloke lahko zelo zadovoljni, saj nam je uspelo realizirati vse zastavljene cilje.

V skladu z našimi načrti oziroma plani je potekala naša do sedaj največja investicija – izgradnja večnamenske dvorane v Novi vasi. Omenjena izgradnja se je začela v sredini prejšnjega leta in je potekala vse do danes tekoče in brez nepotrebnih zastojev. Smo v zaključni fazi izgradnje,

saj je gradbeni del investicije tako znotraj objekta kot tudi v njegovi okolici v celoti zaključen. Trenutno potekajo še določene aktivnosti v zvezi z izborom in dobavo notranje in zunanje opreme, kot na primer pohištvo, premična športna oprema, oprema zunanjih igrišč, zasaditev zelenic in podobno. Naslednji ponedeljek je predviden tehnični pregled objekta s ciljem, da se čimprej pridobi uporabno dovoljenje. Načrtujemo, da bomo konec letošnjega oktobra objekt slavnostno predali v uporabo. V ta namen bomo predvidoma 25. oktobra organizirali odprtje, na katero ste že danes vsi tople povabljeni.

Po vzoru iz preteklih let smo tudi letos poskrbeli za obnovo dotrajanih občinskih cest, in sicer smo letos obnovili cesto Fara – Metulje ter dva manjša cestna odseka, in skozi naselje Ravnik in pred naseljem Velike Bloke v skupni dolžini 3,5 km.

V planu investicij za leto 2013 je tudi izvedba 1. faze projekta Okoljske infrastrukture v naseljih Metulje, Runarsko in Benete. Z zadovoljstvom lahko povem, da smo tudi za to investicijo uspeli izvesti že vse potrebne aktivnosti, ki so potrebne za začetek gradnje, vključno z zagotovitvijo potrebnih finančnih virov. Smo tik pred podpisom pogodbe z izbranim izvajalcem del, ki bo z izvedbo del

začel že naslednji mesec ter jih zaključil najkasneje do avgusta 2014. Z realizacijo tega projekta bo občina Bloke še do zadnjega bloškega naselja Benete pripeljala javni vodovod ter vsa naselja iz spiska agromeliorizacij opremila s kanalizacijskim omrežjem in čistilno napravo za čiščenje odpadnih voda.

Po dobro opravljenem delu in številnih uspešno zaključenih investicijah bi se rad zahvalil prizadevnim članom občinske uprave in članom občinskega sveta za korektno in uspešno sodelovanje.

Kljub temu, da v vseh letih našega obstoja od ustanovitve občine Bloke dalje nenehno dokazujemo, da so tudi male občine lahko uspešne in nepogrešljive za obstoj in nadaljnji razvoj nekega območja, se žal trenutno soočamo s poskusom ukinitve občin, ki imajo manj kot 5000 prebivalcev. Z ustanovitvijo malih občin je bil vsaj deloma zagotovljen enakomeren razvoj tudi manj razvitih območij Slovenije. Zato se občina Bloke nikakor ne more strinjati s poizkusom njene ukinitve.

Ukinitve občine Bloke, ki bi bila izpeljana proti volji prebivalcev, bomo zato razumeli kot grob poseg v vrednote sodobne demokratične družbe, zato se bomo temu poskusu odločno zoper postavili.

Spoštovane in spoštovani, ob občinskem prazniku se vsako leto spomnimo tudi tistih, ki so s svojimi dejanji in dosežki na svojevrsten način zaznamovali preteklo obdobje pomembno za razvoj ali promocijo Blok. V zahvalo jim bomo podelili priznanja občine Bloke.

Priznanja občine Bloke in turističnega društva Bloke bodo v skladu s pravili podeljena tudi posameznikom, ki so sodelovali v akciji »na Blokah je lepo«. Vsem letošnjim nagrajencem iskreno čestitam.

Za konec naj velja moja iskrena zahvala vsem nastopajočim za pester in zanimiv program, osnovni šoli za pomoč pri organizaciji prireditve. Hvala tudi marljivim članicam aktiva bloških gospodinj za pripravo pogostitve, na katero ste po končani prireditvi povabljeni prav vsi.

Vsem navzočim še enkrat hvala za obisk z željo, da bi preživeli lep preostanek današnjega večera.

Nastopila je citrarka Tanja Zajc Zupan, podeljena so bila občinska priznanja in priznanja ter nagrade Turističnega društva Bloke za akcijo Na Blokah je lepo. Bloške gospodinjje Zarja so zopet navdušile s pogostitvijo.

foto: Nace Farkaš

foto: Nace Farkaš

Na proslavi smo lahko prisluhnili kratkemu koncertu citrarke Tanje Zajc Zupan. Na sliki skupaj s pevko.

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

Mesec september je tako za občino Bloke kot za vse njene občane pomembno obdobje v letu, saj ta mesec, na Mihaelovo nedeljo, praznujemo občinski praznik. Na ta praznik smo Bločani zelo ponosni, saj ga praznujemo že vrsto stoletij, sveti Mihael pa je postal celo naš farni zavetnik, zato ni slučajno, da smo si ravno mihaelovo izbrali za občinski praznik.

Praznovanje nas skozi cel mesec združuje kot eno veliko družino. Ob svečanih dogodkih imamo možnost, da si izmenjujemo mnenja in izkušnje, se oziramo v preteklost in ugotavljamo svoje uspehe ter mogoče tudi zamujene priložnosti in kujemo načrte za prihodnost. Lahko ugotovimo, da smo Bločani iz leta v leto bolj povezani. V samo petnajstih letih obstoja občine Bloke pa smo dokazali, da znamo dobro gospodariti in da smo sposobni voditi lastno občino, izvajati velike investicijske projekte brez evra kredita, pa naj bo obdobje debelih ali suhih krav.

Kljub temu pa nekateri politiki vedno glasneje rožljajo z grožnjami o ukinitvi malih občin, med katerimi naj bi bila tudi naša. Ti gospodje v Ljubljani se še ne zavedajo, da nas to še bolj združuje, da se bomo za obstoj občine Bloke borili z vsemi pravnimi sredstvi in da smo trdno prepričani, da nam bo uspelo ohraniti našo občino.

V tem izvodu Bloškega koraka si lahko preberete razmišljanja in stališča poslancev, ki smo jih izvolili v naši volilni enoti, glede upravičenosti oziroma neupravičenosti obstoja manjših občin. Seveda svoje stališče dodaja tudi naš župan g. Jože Doles.

Obširno si lahko preberete poročila z vseh prireditev, ki so se odvijale v času občinskega praznika, še posebej z osrednje občinske proslave in s sedaj že tradicionalnega Mihaelovega sejma, ki ga je obiskala množica obiskovalcev v lepem sončnem vremenu. Na občinski proslavi so bila tudi letos podeljena občinska priznanja zaslužnim, ki jim ob tej priložnosti iskreno čestitam.

Tu je poleg rednih vsebin tudi nekaj utrinkov iz naše preteklosti ter nekaj prispevkov, ki jih je pripravila osnovnošolska mladina.

Spoštovane bralke in cenjeni bralci Bloškega koraka, želim vam, da bi te jesenske mesece preživeli čim lepše, v prijetnem okolju in v družbi tistih, ob katerih se dobro počutite. Ob občinskem prazniku pa vam izrekam iskrene čestitke.

Od vas se poslavljam z obljubo, da vas bomo s pomočjo prizadevnih sodelavcev med božično-novoletnimi prazniki razveselili z novim izvodom Bloškega koraka.

Srečno!

**Rok za oddajo člankov za
naslednjo številko
je ponedeljek, 2. 12. 2013.**

Občinska priznanja 2013

ZLATI GRB PROSTOVOLJNEMU GASILSKEMU DRUŠTVU NOVA VAS

Po sklepu občinskega sveta so na predlog Občine Bloke ob 120-letnici delovanja podelili zlati grb Občine Bloke Prostovoljnemu gasilskemu društvu Nova vas.

Obrazložitev: Prostovoljno gasilsko društvo Nova vas deluje že 120 let. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1893. Kmalu po ustanovitvi so zgradili gasilski dom, ki so ga Itali-

so pričeli graditi nov gasilski dom, zgrajen je bil do praznovanja 110-letnice društva. To je sodoben gasilski dom z večnamensko dvorano v nadstropju. Po izgradnji gasilskega doma so zadnjih pet let vse sile zopet usmerili v izobraževanje in tehniko. V letih 2009 in 2010 so nabavili dve sodobni gasilski vozili.

V zadnjem času je PGD Nova vas usmerilo vse sile v pomlajevanje operativnega članstva in strokovno izobraževanje.

V prostovoljnem gasilskem društvu Nova vas delujejo tudi

foto: Nace Farkaš

foto: Nace Farkaš

jani požgali junija leta 1942. V letih 1953-1957 so zgradili novega v sestavi TVD Partizan. Društva so med tem časom opremljali z gasilsko opremo, najprej z brizgalnimi, nato z nakupi gasilskih vozil. Pomembna prelomnica za društvo je bilo praznovanje 100-letnice. V tistem času se je menjalo vodstvo, spremenil se je tudi način dela. Najprej so se lotili dela na področju izobraževanja, sledil je nakup stare avtocisterne, ki so jo obnovili. V tistem času so začeli razmišljati tudi o novih prostorih društva. Leta 2000

članice, ki so se pred nekaj leti udeleževale tekmovanj, v zadnjem času pa so se osredotočile na mentorstvo gasilskega podmladka.

V PGD Nova vas so zelo ponosni na dosežke najmlajših. Osnovnošolci so vključeni v gasilski krožek, nekateri pa so si za izbirni predmet izbrali »varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami«. Pripravljajo se na vsa tekmovanja, ki so organizirana za pionirje in mladince. Mladi gasilci se udeležujejo občinskega in regijskega tekmovanja, najboljše ekipe pa se

uvrstijo na državno tekmovanje.

Društvo je nepogrešljivo tudi na vseh prireditvah, ki se odvijajo v občini Bloke, saj opravlja varovanje in druga dela redarske službe. V svojem kraju deluje povezovalno in bistveno prispeva k družabnemu življenju.

Vse našteje aktivnosti utemeljujejo predlog, da se letošnje leto podeli zlati grb Občine Bloke Prostovoljnemu gasilskemu društvu Nova vas.

Obrazložitev je podala občina Bloke kot predlagatelj.

PRIZNANJE OBČINE BLOKE FRANCU MODICU

Po sklepu občinskega sveta, na predlog Vaške skupnosti Studeno je bilo podeljeno priznanje Občine Bloke Francu Modicu za izjemne zasluge pri organiziranju družabnega življenja v domačem kraju ter za sodelovanje in vodenje izgradnje športnega centra na Studenem.

Obrazložitev: Vaška skupnost Studeno predlaga, da se podeli občinsko priznanje g. Francu Modicu s Studenega na Blokah zaradi izjemnih zaslug pri organiziranju družabnega življenja v domačem kraju ter zaradi sodelovanja in vodenja izgradnje športnega centra na Studenem.

Franc Modic, po domače Garupov Frenk, se je rodil leta 1961 na Studenem, kjer je preživel tudi svoje otroštvo. Po končani osnovni šoli se je izučil za strugarja, kasneje pa je uspešno končal tudi strojno tehnično šolo. Bil je zelo uspešen podjetnik, saj si je doma ustvaril podjetje, ki je dajalo kruh njemu, njegovi družini in mnogim drugim. Frenk je bil neutrujen strokovni delavec, športnik, hribolazec, popotnik, prijatelj, sodelavec, sovaščan in še bi lahko naštevati. Organiziral je številna družabna srečanja, se udeleževal mnogih športnih dogodkov in gorskih pohodov. Predvsem pa je bil vsakomur prijatelj z veliko začetnico in vedno pripravljen pomagati brez odlašanja.

Leta 2000 je na zapuščeni njivi na koncu vasi skupaj s sovaščani pričel s pripravo izgradnje vaškega športnega centra. Poleg obilice dela v svojem podjetju in družini je za izgradnjo tega centra opravil veliko dela, ki ga sedaj ni moč izmeriti, brezplačno pa je prispeval tudi veliko materialnih sredstev. Lahko rečemo, da je v minulem desetletju z njegovim požrtvovalnim delom na Studenem nastal lep športni center, ki nudi prostor za številne športne prireditve in družabna srečanja.

foto: arhiv družine Modic

Žal je Frenkovo neutrudno delo prekinila njegova prezgodnja smrt.

Na podlagi navedenega vaška skupnost Studeno predlaga Občini Bloke, da Francu Modicu

podeli občinsko priznanje posmrtno, ki ga bodo prevzeli njegovi najbližji.

***Vaška skupnost Studeno,
predlagatelj***

PRIZNANJE GOSPE MAJDI ŠKRABEC

Na predlog medobčinskega društva invalidov Cerknica – Loška dolina – Bloke je Majda Škrabec priznanje dobila za aktivno delovanje v Medobčinskem društvu invalidov.

Obrazložitev: Ga. Majda je članica Medobčinskega društva invalidov Cerknica – Loška dolina – Bloke in poverjenica za občino Bloke od leta 2008.

S svojim strokovnim delom je pripomogla pri pripravi Biltena ob obletnici društva. Kot pedagoška delavka je zbrala prispevke otrok za pedagoško akcijo ZDIS. Vsako leto poskrbi za nove prispevke, ki so predmet razpisa. Z njeno

pomočjo je bil nagrajen prispevek učenca osnovne šole na temo invalidnih oseb. Kot strokovna delavka pomaga invalidnim otrokom s posebnimi potrebami. Kljub svoji invalidnosti je društvu v veliko pomoč, seznanjena je s spremembami zakonodaje, ki jo vseskozi spremlja z udeležbo na izobraževanjih, ki so organizirana na ravni ZDIS. Aktivno sodeluje tudi pri pevskem zboru. Prejela je tudi priznanje ZDIS – Zveze delovnih invalidov Slovenije.

Društvu je v veliko pomoč, zato je izvršni odbor sprejel sklep, da se predlaga go. Majdo Škrabec za občinsko priznanje občine Bloke.

***Medobčinsko združenje
invalidov, predlagatelj***

foto: Nace Farkaš

foto: Nace Farkaš

Na Blokah je lepo 2013

Turistično društvo Bloke je tudi letos v želji po lepem in urejenem bivalnem prostoru na pobudo Turistične zveze Slovenije in v okviru projekta Slovenija lepa in gostoljubna izvedlo akcijo Na Blokah je lepo. Tokrat

že sedmič.

Ocenjevalna komisija je bila letos sestavljena iz štirih članov, ki so jo sestavljali: Martina Ivančič, Majda Volf, in jaz, Marija Jakopin kot predsednica ocenjevalne

komisije. Kot zunanjega sodelavca ocenjevalne komisije smo k sodelovanju povabili priznanega strokovnjaka s področja vrtarjenja, gospoda Slavka Zgonca. Komisija je tudi letos priznala, da je bilo ocenjevanje težko,

saj si vsak pregledani cvetlični nasad po svoje zasluži nagrado. Prizadevali smo si, da bi dokumentirali čim več domiselnih in zanimivih nasaditev v okrasnih vrtovih, na pročeljih objektov in na balkonih, ki jih na Blokah ne manjka.

Nagrajenci so poleg priznanj prejeli tudi nagrade v obliki vrednostnih bonov, ki jih je prispevala občina Bloke, trgovina JERE z Bločic pa je vsakemu nagrajencu podarila praktično nagrado.

Za najlepši balkon je prejela priznanje in nagrado gospa Justina Hrbljan iz Velikih Blok, za najlepše pelargonije gospa Darija Modic, tudi iz Velikih Blok. Priznanje in nagrada za najlepši predhišni vrt sta prav tako dobila vaščana Velikih Blok, gospa Dijana in gospod Matej Mazij. Gospod Anton Kraševac s Studenca pa je bil nagrajen za najbolj cvetoče dvorišče.

Marija Jakopin

foto: Nace Farkaš

Zmagovalci akcije Na Blokah je lepo

»Štantar« je bil tudi prodajalec tekstila

Sejem blaga za široko potrošnjo

Gospod Rustemi Sadri: Letos sem na vašem sejmu že tretjič. Prišel sem že ob šestih zjutraj in redarji so me prijazno usmerili na prosto mesto, kjer sem postavil stojnico s tekstilom. Kot vsako leto do sedaj sem tudi letos zelo zadovoljen s kulturo in prijaznostjo tukajšnjih ljudi in obiskovalcev. Še posebej me privablja narava in neverjetna urejenost občine Bloke. Naslednje leto zagotovo pridem!

foto: Ana Jakopin

Rustemi Sadri iz Ljubljane prodaja tekstil na Blokah že tretje leto.

foto Marija Jakopin

Gospa Justina Hrbljan

foto Marija Jakopin

Pelargonije gospe Darije Modic

foto Marija Jakopin

Predhišni vrt gospe Dijane in soproga Mateja Mazija

foto Marija Jakopin

Cvetoče dvorišče gospoda Antona Kraševca

Vabilo!

V sredo, 16. oktobra 2013, bo ob 9.30 uri v knjižnici v Novi vasi na Blokah predavanje Spremembe v obdavitvi kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Predavateljica: specialistka za ekonomiko pri KGZS-zavodu Ljubljana, mag. Vesna Velikonja

Lepo vabljeni!

Milka Petrič, Vesna Velikonja, Rajko Intihar, Magda Doles
Vodja odd. za kmetijsko svetovanje: Tomaž Močnik

Obvestilo občanom

Spoštovane občanke in občani!

Občina Bloke se zaveda problema zapuščenih živali in prostoživečih mačk. Prepričani smo, da se tudi v naši občini zaradi neosveščenosti in neupoštevanja zakonskih obveznosti glede preprečevanja neželenih rojstev skoti preveč mačk in radi bi pomagali s finančno pomočjo pri njihovi sterilizaciji in kastraciji.

Prosimo vas, da nam sporočite, če bi želeli sterilizirati svoje mačke in ali se v vaši bližini nahajajo mačke, ki niso vaše. Občina Bloke bo v sodelovanju s Zavetiščem Postojna s 50% deležem sofinancirala sterilizacijo vaših mačk in v celoti financirala sterilizacijo in kastracijo prostoživečih mačk.

Občina Bloke

Obvestilo obrtnikom in podjetnikom na Blokah

Obrtnike in podjetnike v občini Bloke obveščamo, da je na spletni strani občine Bloke www.bloke.si objavljen Javni razpis za dodelitev sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Bloke za leto 2013. Razpisana sta ukrepa:

- spodbujane začetih investicij in investicij v razširjene dejavnosti in
- spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja.

Skupna višina razpoložljivih sredstev je 10.000 evrov. Razpis je odprt do 15. 11. 2013 oziroma do porabe sredstev.

Občina Bloke

Eden večjih letošnjih dogodkov je bil VI. Mihaelov sejem

foto: Ana Jakopin

Kulturni program odprtja sejma si je ogledala številna množica ljudi

SEJEM OBISKALO VEČ KOT TRI TISOČ LJUDI. LEPO VREME IN GOSTOLJUBJE BLOČANOV PRIVABILO VSE GENERACIJE. VESELICA Z ANSAMBLOM VESELI SVATJE POTEKALA VSE DO POZNIH VEČERNIH UR.

SEJEM KULTURNE DEDIŠČINE IN DOMAČIH PROIZVODOV

Mihaelov sejem, ki se je odvijal v nedeljo dvaindvajsetega septembra, se je začel s povorko. Na čelu povorke je jezdil konjenik z bloško zastavo, sledili pa so mu zapravljički z gosti, Martinom

Krpanom, cesarjem in ministrom Gregorjem ter z županom. Na sejmu se nam je pridružil tudi gost Hans Güntner Kersten, ki je direktor EU združenja železnic in je naše kraje obiskal predvsem zaradi gradnje železnice do Kočevja.

Pevski zbor Martin Krpan Bloke je zapel pesem Danes je na Blok-

ah S'mn. Sledil je pozdrav vseh obiskovalcev in nagovor gospoda župana Jožeta Doleša. Hi konjiček se je imenoval splet plesov, ki so nam jih zaplesali člani folklorne skupine Malnčk Osnovne šole Toneta Šraja Aljoše pod mentorstvom učiteljic Petje Ilejšič in Martine Ivančič. Po navihanih mladih folkloristih je zbrane nagovorila še predsednica Obrtne zbornice Cerknica gospa Marija Braniselj. Na doma izdelane instrumente so nam zaigrali Veseli Gorejnkancani iz Lokovca na Banjški planoti. Zanimivo je, da Veseli Gorejnkancani prihajajo iz majhne, a vendarle najdaljše vasi v Sloveniji, ki je bila v preteklosti znana po kovaštvu.

Po zaključenem kulturnem programu so se obiskovalci zapodili v pregledovanje in »glihanje« razstavljenih izdelkov na stojnicah. Marsikateri kupec ni šel le enkrat čez sejem in je taktično izbiral sejmnino. Nekaj stojnic smo tudi fotografirali in prodajalce povprašali o letošnjem izkupičku in zadovoljstvu.

foto: Ana Jakopin

Veseli Gorejnkancani širijo besedo o svojem zanimivem kraju s pesmijo in z doma narejenimi glasbili.

foto: Stane Jakopin

Gospod Hans Güntner z Martinom Krpanom, cesarjem in ministrom Gregorjem

Posebno zanimivi za obiskovalce sejma so bili tudi konjerejci s svojo prireditvijo, ki je bila na bližnji maneži posestva Ranč Bloke

Konjerejska prireditvev »Spretnost je umetnost«

Jahači, ljubitelji konj ter ostali obiskovalci smo se popoldne v nedeljo zbrali na Ranču Bloke, kjer se je v sklopu Mihaelovega sejma odvijala konjerejska prireditev Spretnost je umetnost. Letos je samo tekmovanje ponudilo kar nekaj novosti – bodisi v smislu ovir bodisi po tem, da sta tekmovanje sodila Gal Grahelj in Boris Sušec, ki sta tekmovalce budno spremljala ter ocenjevala vsak njihov korak kar s konjskih hrbtov.

Poligon je bil sestavljen iz različnih ovir, na katere lahko naletimo tudi pri vsakdanjem terenskem jahanju. Na začetku je bilo potrebno vstopiti na poligon na način, da si vrata odprl in zaprl za seboj na konju, proga se je nadaljevala na navi-

dezni zid. Jahač je nadaljeval po poti, kjer je s palico podrl vedra na polički, potem je zavil v oboro z zaveso in naredil obrat za 180 ° ter pot nadaljeval vzvratno. Konj in jahač sta se nato približala navdse zanimivi ter uporabni oviri, kjer je jahač moral dokazati, da si lahko na svojem konju nemoteno obleče dežni plašč ter s konjem prečka vodni jarek »v dežju«. Sledila pa je ovira, ki je jahačem povzročala največ težav – obrat na traktorski gumi, od tam se je poligon nadaljeval do vedra z jabolki, kjer je moral jahač zagrabiti za jemalko in ujeti jabolko. Sledil je ples okoli sodov. Poligon se je nadaljeval na preskok hloda, preko prehoda iz vej na ploščad, kjer se je jahač lahko odločil za izvedbo sidepass-a (stranhod), s tem pa joljya, ki mu je ob pravilni izved-

bi prinesel 20 % več točk. Proga se je že tradicionalno zaključila s priklonom brdavsca. Najbolje se je s progo na Blokah spopadel Aljaž na kobili Taba Poka, le malo je zaostajala ženska populacija, z drugim mestom je navdušila Eva Lanišek na konju z imenom Lipe, tretja je bila Natja Griljc z Glo Brandy-em. Letos pa so organizatorji pripravili še eno dobrodošlo novost predvsem za mlade tekmovalce, saj so tekmovali po istem poligonu, vendar so bile nekatere ovire prilagojene. Med mladimi tekmovalci je zmagala Ada Osolnik na kobili Lady Lipa, drugi je bil Lovro Urbiha na poni kobilici z imenom Rozi, tretja je bila Kim Janežič na vsestranskem konju Princ Secondo.

Tekmovanja, kot je Spretnost je

umetnost, so zelo dobrodošla, saj vsem jahačem dokazujejo, kaj vse lahko dosežemo pri konju in z njim, če mu zaupamo in ga spoštujemo. Prav vsi jahači so na poligonu pokazali ogromno znanja in kar je najpomembnejše – pokazali so pravi pristop.

Zahvala pa gre predvsem organizatorjem tekmovanja – Juretu, Vesni, preostalemu teamu Ranča Bloke, vsem sponzorjem, sodnikom Galu in Borisu ter nenazadnje tekmovalcem in obiskovalcem. Upajmo, da se bo tradicija nadaljevala in se ponovno vidimo septembra drugo leto.

Mateja Zabukovec

Na Bloke, ki je dežela Martina Krpana, so prišli svojo moč pokazat najmočnejši iz vse Slovenije

Finalna tekma za slovenskega Martina Krpana 2013

V Novi vasi je v nedeljo pokazalo od moči. Na finalnem tekmovanju Martin Krpan 2013 je svojo moč pokazalo sedem najmočnejših slovenskih silakov. Zmagovalec in najmočnejši Slovenec za leto 2013 je ponovno postal Damjan Slapnik iz Celja.

Na finalnem tekmovanju Martin Krpan 2013 so se zbrali najmočnejši moške Slovenije. To so tekmovalci, ki so od spomladi naprej na izbirnih tekmah pridno nabirali točke in jim je njihov seštevek zagotovil nastop na finalu. V finalu to se tako uvrstili: Damjan Slapnik iz Celja, Tomaž Plevanč iz Krškega, Marko Porovne iz Šenčurja, Primož Avguštin z Jesenic, Denis Tomšič iz Pivke, Boris Kar iz Maribora in Aleš Ocepek iz Zagorja. Tekmovalci so se pomerili v šestih igrah, v katerih je bila potrebna nadnaravna moč, spretnost in hitrost obenem.

Po opravljenih šestih igrah je

največ točk na tekmi zbral Marko Porovne in malo mu je manjkalo, da bi v skupnem seštevku prehitel vodilnega Damjana Slapnika. Tako je Damjanu Slapniku uspelo ohraniti prednost iz izbirnih tekmovanj in ponovno postati najmočnejši Slovenec – Martin Krpan 2013.

Končni rezultati tekmovanj za najmočnejšega Slovenca 2013:

1. mesto: Damjan Slapnik, Celje
2. mesto: Marko Porovne, Šenčur
3. mesto: Tomaž Plevanč, Krško
4. mesto: Primož Avguštin, Jesenice
5. mesto: Boris Kar, Maribor
6. mesto: Denis Tomšič, Pivka
7. mesto: Aleš Ocepek, Zagorje

Več o naših prireditvah na www.martinkrpan.si

Lepo vas pozdravljamo

B. Vidmar

foto: Ana Jakopin

Silaki so tekmovali pod budnim očesom Martina Krpana, ministra Gregorja in cesarja

foto: martinkrpan.si

Gospod Bojan Vidmar je kot organizator tekmovanja za najmočnejšega Slovenca – Martin Krpan povedal še, da so bili tekmovalci navdušeni nad sprejemom in gostoljubnostjo na Blokah, saj si niso predstavljali, da jih bo bodrila takšna množica gledalcev. Dodal je, da so pogrešali kakšnega domačina, ki bi zastopal občino Bloke na finalnem tekmovanju. Tudi gospod Alojz Podboj, ki že šestnjasto leto povezuje tekmovanja, je menil, da ni dvoma o poreklu Martina Krpana. Organizatorjem tekmovanja se najlepše zahvaljujemo za enkratno priložnost neposrednega oglada tovrstne discipline.

Upokojenci so stojnico na Mihaelovem sejmu letos postavili prvič

Društvo upokojencev Bloška planota

Letos smo na Mihaelovem sejmu prvič sodelovali tudi upokojenci v okviru Društva upokojencev Bloške planote, saj se želimo vključiti v življenje in utrip vseh Bločanov, kolikor je le mogoče. Lahko bi rekla, da nočemo sedeti križem rok, saj se naša miselnost zadnja leta spreminja. Čim več hočemo narediti zase, za svoje zdravje, da ne bomo na še starejša leta odvisni in v breme vam mladim, svojim družinam, nenazadnje celi družbi. Letos smo postavili stojnico, da bi ljudem predstavili svoje aktivnosti. Udeležujemo se vodene telovadbe s fizioterapevtko, organiziramo pohode, plesne tečaje, plavanje, druženja in razne delavnice. Mentorice so v večini kar naše članice, ki so izkušene in spretno v ročnih delih. Obiskovalci sejma, ki so se ustavljali pri naši stojnici, so imeli veliko zanimanje za naše izdelke, nekaterim smo celo zaupali kontaktne podatke o izdelovalcih. Ob naši prvi predstavitvi smo bili zadovoljni z obiskom in ogledom in želimo si še nadaljnega vključevanja in sodelovanja v društvu.

Za vse informacije se lahko obrnete na Društvo upokojencev Bloška planota v Novi vasi, kjer imamo ob četrtkih od devetih do enajstih na razpolago pisarno nad knjižnico.

Milena Škrabec

foto: Ana Jakopin

Upokojenci s svojo prvo stojnico na sejmu

Veselica z ansamblom Veseli svatje

Nedeljsko pohajkovanje po sejmu bi se prelevilo v pregledovanje in razkazovanje kupljene sejmnine doma, toda organizatorji sejma so poskrbeli, da so se gostje zadržali v Novi vasi tudi do popoldneva in se lahko okrepcali in osvežili s pijačo in sladico. Za odlično hrano in pijačo so tokrat poskrbeli izkušeni gostinci iz gostilne Miklavčič. Ob 13.00 uri je sejmu sledila veselica z ansamblom Veseli svatje. Boga ta kulinarčna ponudba je vsebovala divjačino, bloško klobaso na češko vižo, kolerado, polpete iz naribanega krompirja, čevapčiče, ražnjiče in kotlete ter sladici štrudelj in potico.

foto: Ana Jakopin

Veselica z Veselimi svati

Mihaelov sejem

Mihaelov sejem

Osnovnošolci so priredili turnir

Osnovnošolski turnir v malem nogometu

V nedeljo 15. septembra 2013 je bil na travnatem igrišču v Novi vasi organiziran turnir v malem nogometu za osnovnošolce. Turnirja se nas je udeležilo veliko osnovnošolcev. Razdelili smo se v tri ekipe. Mladi nogometaši smo se srčno borili, vsi izidi so bili dokaj tesni. Tako tesni, da smo zmagovalca dobili šele po enajstmetrovkah. Vsi mladi nogometaši smo se po turnirju okrepčali ob dobrih specialitetah z žara.

Jaka Milavec, ŠD Bloke

foto: Ana Jakopin

Pred tekmo

Šolarke na sejmu

V okviru turistične vzgoje, ki poteka kot izbirni predmet, vodi ga učiteljica Andreja Mestek, smo tudi Anita, Veronika, Teja, Laura in Nika postavile stojnico na Mihaelovem sejmu. Pri izbirnem predmetu smo se že konec šolskega 2012/13 začele pripravljati na sejem. Začele smo izdelovati izdelke, ki smo jih v nedeljo prodajale na stojnici. Letos so tako obiskovalci sejma na naši stojnici lahko kupili obeske, zapestnice, korenčkov »štrudelj«, škatlice presenečenja, žlice in marmelado. Šolarke osmega razreda menimo, da je tovrsten sejem v neposredni bližini šole in domačega kraja izvrstna šola za življenje in nas veseli, da lahko svoje delo v okviru šole predstavimo širši množici ljudi in tako ne samo sošolcem in domačim. Letos smo bile zadovoljne tako z uspešno prodajo kot tudi s prijaznostjo in zanimanjem obiskovalcev. Mihaelov sejem se nam zdi tudi odlična povezovalna točka z ljudmi izven Bloške planote in možnost nabiranja poznanstev. Bralce Bloškega koraka lepo pozdravljamo in hkrati vabimo, da se naslednje leto ustavijo na naši stojnici in si ogledajo naše delo.

**Anita Zakrajšek in
Veronika Bačnik**

foto: Ana Jakopin

Osmarke in njihova stojnica

Že tradicionalna tekma

Nogometna tekma STARI - MLADI

Kot je že tradicija, smo se tudi letos med seboj pomerili nogometaši različnih starosti. Najmlajši je bil star 13 let, najstarejši pa preko 50 let. Ker smo v moštvu »stari« vsakič eno leto starejši, moštvo mladih pa je za leto bolj izkušeno, se je tekma po pričakovanju iztekla v prid mlajših igralcev. Hitro so povedli in vodstva do konca niso izpustili iz rok. Končni rezultat, ki pa je bil na tem srečanju še najmanj pomemben, je bil STARI : MLADI – 3 : 6. Zaključek je minil ob prijetnem klepetu in specialitetah z žara, za pripravo katerih se je veliko bolj kot pri nogometu izkazal Jaka. Čestitke vsem nogometašem, hvala vsem navijačem in nasvidenje naslednje leto.

Janez Milavec ŠD Bloke

foto: David Palčič

Pred tekmo

Tudi kolesarilo se je

Kolesarjenje po Blokah

Tudi letos je bilo v organizaciji ŠD Bloke v okviru občinskega praznika možno skupinsko kolesariti po Blokah. V ne preveč obetavnem vremenu se je na vsem znano 10 in 30-kilometrsko progo podalo 20 kolesarjev. Po ogrevalnem uvodnem delu so se na klancih proti Hribarjevemu odvijali pravi kolesarski boji za najvišja mesta.

Vrstni red na daljši progi v moški konkurenci:

1. Jaka Marolt
2. Grega Setničar
3. Janez Kotnik

Vrstni red na daljši progi v letos hudi ženski konkurenci:

1. Mateja Vesel
2. Karmen Klučar
3. Tatjana Pirc, Zdenka Korošec

Vabljeni spet drugo leto!

Grega Setničar

foto: David Palčič

Na štartu

Pohod na Blošček

Letošnji pohod se je odvijal večinoma v megli, kar pa ni vplivalo na udeležbo. Okrog tretje ure popoldan so se v soboto osemindvajsetega septembra pohodniki zbrali v Metuljah. Nekateri zamudniki smo se pohodnikom pridružili na makadamski cesti, in sicer na križišču, kjer smo po zaključenem pohodnem delu imeli tudi manjši piknik. V slabe pol ure smo prispeli do tromeje občin Bloke, Loška dolina in Loški Potok. Udeleženci smo na poti nazaj že pošteno lačni hiteli na piknik, saj je Športno društvo Bloke poskrbelo za pijačo in klobase, s katerimi smo se dobro okrepčali. Piknik je bil pravo doživetje, saj si je moral vsak pohodnik urezati leskovo palico in na njej speči klobaso. V nadaljevanju družabnega dela pohoda sta nam na harmoniko igrala Franc Žgajnar in Miran Širaj. Prijetno razpoloženi smo se družili do večernih ur.

foto: David Palčič

Pri lovski koči na Bloščku

Farno žegnanje

Praznovanje farnega žegnanja se je začelo že v soboto s celodnevним čaščenjem svetega Rešnjega Telesa, katerega zaključek je bil ob 16.00 uri s somaševanjem begunskega župnika Maksa Ipavca ter našega župnika. Na mihaelovo nedeljo pa je bila v farni cerkvi ob deseti uri slovesna sveta maša v čast sv. Mihaelu, farnemu zavetniku, ki jo je daroval domači župnik g. Anton Marinko. Ob oltarju je bil z njim bogoslovec iz Velikih Blok g. Blaž Dobravec.

Po maši je bila v župnijski dvorani pogostitev z druženjem.

foto: David Palčič

Pogostitev v dvorani pri Fari ob farnem žegnanju na mihaelovo

Začelo se je s tokrat že petim Tekom po Blokah
Peti Tek po Blokah

V nedeljo 8. septembra 2013 je na Blokah potekala sedma tekma ELGONova Notranjskega tekaškega pokala 2013. Prireditelj je potekala na novi lokaciji ob Bloškem jezeru, zato so bile tudi trase tekov spremenjene. V prijetnem sončnem vremenu se je teka udeležilo 193 tekačev, in sicer 30 članic, 58 članov in 105 osnovnošolcev.

Absolutni zmagovalec na progi dolgi 7,1 km je postal Sebastian Zarnik. Progo je pretekel v 24 minutah in 28 sekundah. Drugo mesto je dosegel Andrej Trojer in s tem izboljšal uvrstitev iz lanskega leta. Tretji je bil Jože Petkovšek. Med članicami je tako kot lansko leto zmagala Polona Kopač. Druga je bila Slavka Drobnič, tretja pa Kristina Bele.

Letošnjega teka v odraslih kategorijah se je udeležilo tudi nekaj domačinov, v otroških kategorijah pa je teklo kar 39 osnovnošolcev iz OŠ Nova vas. Ponovno so se izkazali kot odlični tekači, saj so si v močni konkurenci priborili štiri medalje.

REZULTATI

OSNOVNOŠOLSKIH TEKOV:

DEKLETA (600 M)

1. Zala Vintar, Ljubljana

2. Hana Zabukovec, OŠ Stari trg
3. Tia Clea Podobnik Strle, OŠ Stari trg

FANTJE (600 M)

1. David Zabukovec, OŠ Begunje
2. Nik Gostiša La, OŠ Cerknica
3. Jan Žgur, ŠD Nanos Podnanos

DEKLETA (1000 M)

1. Zidar Sara, OŠ Nova vas
2. Ema Bebar, OŠ Stari trg
3. Pia Franko, OŠ Stari trg

FANTJE (1000 M)

1. Nejc Šraj, OŠ Nova vas
2. Meris Dulić, OŠ Nova vas
3. Gal Modic, OŠ Nova vas

DEKLETA (1600 M)

1. Maja Mlakar, OŠ Stari trg
2. Maja Zbačnik, OŠ Loški Potok
3. Teja Jenko, OŠ Ilirska Bistrica

FANTJE (1600 M)

1. Jaka Grže, OŠ Miroslava Vilharja
2. Klemen Vampelj, OŠ Stari trg
3. Maj Rautovič, KDK Ljubljana

Vse rezultate in več fotografij najdete na spletni strani: www.sd-bloke.si.

Tekmo sta organizirala Športno društvo Bloke in OŠ Nova vas, denarno pa sta jo podprla Občina Bloke in podjetje Grafit d.o.o. Za hrano in pijačo je poskrbela okrepčevalnica Brunarica ob Bloškem jezeru. S praktičnimi nagradami za tekmovalce so prireditelj popestrila podjetja in posamezniki. Pri organizaciji tekm je sodelovalo veliko prostovoljcev, ki se jim iskreno zahvaljujemo.

Mojca Milavec, ŠD Bloke

foto: Jani Curl

Start petega Teka po Blokah

PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA JE BILO LETOS RES VELIČASTNO. V ZAKLJUČKU OPISA SEPTEMBRSKIH DOGODKOV NAJ POUČIM, DA JE TO LE PEŠČICA ZABELEŽENIH VTISOV IN FOTOGRAFIJ. PO SVOJE JE TUDI TOVRSTNA SERIJA DOGODKOV DOKAZ USPEHA NAŠE MALE OBČINE. KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA STA NAM V PONOS, OBUDITEV MIHAELOVEGA SEJMA KOT NADALJEVANJE IN NEGOTVANJE DEDIŠČINE NAŠIH PREDNIKOV LAHKO SLUŽI KOT ZGLED ZA OSTALE OBČINE. KOT ŠTUDENTKA ETNOLOGIJE IN KULTURNE ANTROPOLOGIJE SEM ŠE POSEBEJ PONOSNA, DA IMAM V SVOJEM DOMAČEM KRAJU NA TAKO MAJHNEM PROSTORU ZDRUŽENE AMBASADORJE SLOVENSTVA. S TEM SE POSTAVLJAMO OB BOK VSE HITREJŠI IN MOČNEJŠI GLOBALIZACIJI. PODELITEV OBČINSKIH PRIZNANJ IN AKCIJA NA BLOKAH JE LEPO PA KAŽETA NA ZAVEDANJE POMENA POSAMEZNIKA IN NJEGOVEGA NEZANEMARLJIVEGA PRISPEVKA DRUŽBI.

Za Bloški korak prispevke zbrala in zapisala Ana Jakopin

Ali v Sloveniji potrebujemo male občine?

ODGOVOR JE PRITRILEN. MALE OBČINE SO V LETIH OD USTANOVITVE PA DO DANES POSTALE OSNOVNI NOSILEC RAZVOJA TER SO PRAKTIČNO EDINE V DRŽAVI, KI ŠE KAJ INVESTIRAJO. Z MOREBITNO UKINITVIJO BI SE PONOVO VRNILI V OBDOBJE UMIRANJA IN PROPADANJA SLOVENSKEGA PODEŽELJA, KOT SMO GA NA BLOKAH ŽE PREŽIVELI V ČASU PO NASILNI UKINITVI OBČINE BLOKE LETA 1955.

Kljub številnim protestom in nasprotovanjem trenutna vladna koalicija nadaljuje s škodljivim procesom, saj si je za eno od najpomembnejših nalog v tem mandatu postavila cilj ukinitve številnih malih občin zgolj na podlagi števila občanov, ne da bi za to predhodno izdelala ustrezne analize. Dodatne razloge za izvedbo teh aktivnosti črpa v poročilu računskega sodišča, ki je bilo na temo delovanja lokalne samouprave izdelano pred nekaj leti.

Ali je lokalna samouprava v Sloveniji resnično pretirano razdrobljena?

V zakonu o lokalni samoupravi je definirano, da se občina lahko ustanovi na območju, kjer živi najmanj 5000 prebivalcev. Številni poznavalci delovanja lokalne samouprave so mnenja, da število prebivalcev, ki živijo na nekem območju, ne more biti edini kriterij za ustanovitev občine. Pri ustanovitvi občine je potrebno upoštevati še številne druge kriterije, na primer zaokroženost in velikost območja, oddaljenost do najbližjega centra, zelo pomembna pa so tudi zgodovinska dejstva, povezana z identiteto nekega območja. Ukinitve malih občin zgolj na podlagi kriterija »števila prebivalcev« bi pomenila tudi kršitev ratificirane Evropske listine o lokalni samoupravi, ki določa pravico do ustanavljanja takih lokalnih skupnosti, ki bodo sposobne urejati in opravljati pomemben del javnih zadev z lastno odgovornostjo in v korist lokalnega prebivalstva. Enostranska ukinitve malih občin bi bila po mnenju številnih pravnih strokovnjakov tudi ustavno sporna. Če je bila za ustanovitev nove občine potrebna referendumska odločitev, jo po tej logiki brez soglasja ljudi ne moremo preprosto ukiniti. Neresnične so tudi navedbe, da je lokalna samouprava v Sloveniji pretirano razdrobljena. Znano je, da je lokalna samouprava v Evropi bistveno bolj razdrobljena, saj povprečna občina v EU šteje 4.137 prebivalcev, povprečna občina v Sloveniji pa 9.742 prebivalcev.

Ali male občine res niso sposobne urejati in opravljati pomembnega dela javnih zadev v korist lokalnega prebivalstva, kot to zahteva tudi Evropska listina o lokalni samoupravi?

Tudi navedeni očitki so povsem brez osnove in ne temeljijo na konkretnih analizah. Po našem vedenju so se v zadnjih nekaj letih z analizo delovanja lokalne samouprave še na-

jbolje potrudili pri organizaciji »Zlati kamen«. Z namenom, da bi ugotovili dejansko stanje uspešnosti posamezne občine, so analizirali 43 različnih kriterijev. S to analizo so izdvojili občine, ki ponujajo prebivalcem kakovostno raven življenja, torej jih odlikuje solidna in uravnotežena stopnja doseženega razvoja. Na podlagi te analize so občine razvrstili med uspešne in manj uspešne. Občine, ki so bile po uspešnosti uvrščene v prvo tretjino, so prejele ustrezen certifikat. Tudi na tem seznamu najdemo tako manjše kot tudi velike občine. Vsekakor pa je iz analize jasno razvidno, da uspešnost poslovanja ni odvisna od velikosti občine. S ponosom lahko tudi povem, da je občina Bloke tudi na tem seznamu uvrščena zelo visoko. Na ministrstvu za notranje zadeve pa ne čutijo potrebe, da bi se seznanili z rezultati te analize, saj imajo dovolj »strokovnjakov za lokalno samoupravo«, ki lahko brez ustreznih analiz male občine označijo za nesposobne. Odgovorni za organizacijo lokalne samouprave pa imajo možnost delovanja sistema še izboljšati, in sicer s formiranjem drugega nivoja lokalne samouprave, ki bi ga lahko dosegli z ustanovitvijo regij oziroma pokrajin. Uvedbo drugega nivoja lokalne samouprave nam svetuje tudi Evropska skupnost. Žal pa za ta korak v Sloveniji že celo desetletje ne premoremo zadostne politične volje.

Računsko sodišče je ugotovilo, da je 162 občin odvisnih od presežne solidarnostne izravnave. Ali so zaradi tega male občine finančno nesposobne?

Na podlagi te ugotovitve računskega sodišča bi lahko sklepali, da nerazvite občine izkoriščajo državo. Stoletja se svet sooča z vprašanjem, kdo v resnici koga izkorišča – ali razviti izkoriščajo nerazvite ali obratno. Zaradi tega nerazrešenega vprašanja je verjetno razpadla tudi naša bivša država Jugoslavija. Ob tem pa se nehote postavlja tudi vprašanje, ali je ugotavljanje finančne sposobnosti občin po sedanjem principu sploh verodostojno. V finančno močnejših sredinah so namreč skoncentrirane številne neproduktivne dejavnosti, na primer banke, zavarovalnice, javna uprava, šolstvo itd. Mogoče bi se bilo potrebno vprašati, koliko nove dodane vrednosti ustvari povprečen prebivalec tako imenovane »finančno sposobne oziroma nesposobne občine«. Izračun finančne sposobnosti občin po tem principu bi verjetno poka-

zal drugačno sliko. Ob tem pa sem zelo zaskrbljen nad početjem naše aktualne politike, ki se je spustila na tako nizek nivo, da pod vprašaj postavlja sredstva presežne solidarnostne izravnave, ki so nujno potrebna za zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev na celotnem ozemlju države. Popolnoma jasno je, da skladnega razvoja na celotnem ozemlju države, brez solidarnostne izravnave, še dolgo ne bomo uspeli zagotoviti.

Pobudniki ukinitve malih občin nadalje navajajo, da so male občine prezadolžene ter posledično finančno preobčutljive. Ali je ta trditev resnična?

Ta trditev je neresnična in zavajajoča. Analiza zadolženosti občin je namreč nedvoumno pokazala, da je povprečna zadolženost vseh občin v Sloveniji 396 € na prebivalca, povprečna zadolženost v malih občinah pa 229 € na prebivalca. V skupini prezadolženih občin so tudi nekatere od največjih mestnih občin v Sloveniji, ki imajo celo do trikrat večjo zadolženost od povprečja malih občin. Res pa je, da je v skupini prezadolženih tudi nekaj malih občin. Na podlagi teh dejstev pa vsekakor ne moremo enostavno zaključiti, da je problem prezadolženosti problem malih občin. V Sloveniji imamo tudi večje število občin, ki sploh niso zadolžene. V tej skupini so predvsem male in srednje velike občine, med slednje na srečo spada tudi občina Bloke.

Kot razlog za ukinitve malih občin predlagatelji reforme lokalne samouprave navajajo problem števila zaposlenih na občinskih upravah ter posledično izjemno visok delež proračuna, ki ga male občine porabijo za lastno delovanje.

Nekatere občine naj bi za lastno delovanje porabile kar 50 % svojega proračuna. Verjamem, da določene občine niso kos nalogam ter da za lastno delovanje porabijo prevelik delež svojega proračuna. Prepričan pa sem, da so to le posamezni negativni primeri, ki jih ne moremo posploševati in dramtizirati. Prepričan sem tudi, da ima večina občin omenjene stroške pod kontrolo. Zgolj za informacijo lahko povem, da občina Bloke za lastno delovanje porabi samo 6-8 odstotkov proračuna občine Bloke. Upam, da zaradi enega suhega drevesa še ne bomo posekali celega gozda, kot to v primeru ukinitve malih občin načrtuje aktualna vladna koalicija.

Predlagatelji ukinitve malih občin nadalje navajajo, da so bile nekatere občine celo vsiljene in organizirane proti volji ljudi.

Pravi razcvet je slovensko podeželje doživelo po ustanovitvi malih občin v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Bločani se verjetno še zelo dobro spominjamo, kako so izgledale Bloke do ustanovitve samostojne občine leta 1998. Na sliki vam predstavljamo našo, do sedaj največjo investicijo – večnamensko dvorano Bloški smučar, katere izgradnja je v zaključni fazi.

Smatram, da je na referendumu izražena volja ljudi, ki živijo na nekem zaokroženem geografskem območju, edina verodostojna odločitev, ki jo mora demokratična država spoštovati. Popolnoma se strinjam, da se občine, ki so bile ustanovljene proti volji ljudi, v najkrajšem možnem času ukinejo. Ukinejo se lahko tudi občine, v katerih bi bila na referendumu jasno izražena večinska volja ljudi, da si to želijo. Ne morem pa se strinjati, da se občine ukinjajo tudi na območjih, kjer si ljudje tega ne želijo. Nesprejemljivo bi tudi bilo, da bi o ukinitvi malih občin odločali na referendumu, ki bi ga organizirali na nivoju države ozi-

roma bi se ukinile celo na podlagi nelegitimnega glasovanja v parlamentu. Menim, da bi v tem primeru grobo poteptali pravila sodobne demokratične družbe.

Predlog vlade, po katerem bi prišlo do ukinitve malih občin, zato razumem kot poskus centralizacije države ter poskus krepitve večjih centrov, ki jih obvladuje aktualna politična koalicija. S to potezo bi se razlike v razvoju med središči in podeželjem še povečale. Male občine so nastale predvsem tam, kjer so bili kraji pozabljeni od centrov moči, danes pa predstavljajo glavno

gonilo razvoja, saj so praktično edine, ki še kaj investirajo. S sedanjim konceptom lokalne samouprave smo vsaj deloma dosegli cilj po skladnem oziroma enakomernem razvoju celotne države. Če bomo dovolili, da vladna koalicija dokonča projekt ukinitve malih občin, ji bomo s tem podelili legitimnost za začetek sistematičnega uničevanja slovenskega podeželja.

Jože Doles, župan

Bloke so bile že večkrat pridružene različnim občinam

Na Blokah smo tretjič v zgodovini dobili svojo občino. Pred dobrimi 15 leti smo z referendumom in sklepom sveta KS Nova vas – Bloke pridobili svojo občino. Takrat so bila mišljenja krajanov deljena; da ne bomo preživeli in da slabše, kot je bilo pod takratno občino Loška dolina, ne more biti. Še pred referendumom je takratni župan Loške doline poslal apel v vsa gospodinjstva na Blokah, češ, kaj se gremo, da analize kažejo, da nimamo finančne možnosti preživetja. Vedeli smo, da je bilo to zavajanje ljudi na Blokah. Danes, po petnajstih letih samostojne občine, lahko rečemo, da smo imeli prav tisti, ki smo se odločili za svojo občino. Uspeh in napredek kraja je zavidljiv. Z uspešno občinsko upravo in županom imamo urejeno komunalno infrastrukturo in vsa druga področja. Marsikaj pa bi se še dalo

postoriti.

Kaj sledi z ukinitvijo občine? Spet bomo postali berači, tako kot smo bili v času delovanja KS, ko smo bili privesek občini Cerknica, kasneje pa občini Loška dolina. Kot dolgoletni predstavnik KS dobro vem, kakšen je bil napredek Blok. Prav za vsak projekt, ki smo se ga lotili, so nas najprej vprašali, koliko samopriskevka bomo pobrali od krajanov. Tako je bilo z elektrifikacijo, s telefonijo, ko smo morali sami postavljati drogove in razvijati napeljava. Tudi referendum za šolo smo dobili šele predzadnji. Predstavniki KS nismo imeli skoraj nobene besede. Kot je sklenil občinski izvršni svet, tako je bilo. Za posamezne projekte smo nabirali sredstva od krajanov, delovnih organizacij in pri naših Bločanih, ki so zasedali

dobre položaje v Ljubljani. Vsem bi se rad ob tej priliki zahvalil. Lahko rečem, da smo bili takrat predstavniki KS pravi berači in to bomo tudi v bodoče, če bomo privesek tej ali drugi občini. Ko berem razne prispevke v časopisih, da so vzeli 180 milijonov velikim občinam v korist malih občin, se mi zdi to čisto pravilno. Bogatejše občine so imele velik razvoj že pred mnogimi leti, male pa so capljale za njimi. Ko so se sprejemali plani občin, se je najprej gledalo za razvoj centra občine, šele nato je bila kakšna drobtina za ostale.

Bločani, ne dajmo svoje občine Bloke, da bodo z nami barantali v Ljubljani.

Miroslav Doles

Odločen ne ukinjanju malih občin

Vladnemu predlogu o izbrisu več kot 100-tih občin je treba reči odločen NE. Občine so nastale demokratično na podlagi svobodno izražene volje ljudi, ki jo je treba upoštevati pri vseh nadaljnjih procesih. Rešitve v zakonu o lokalni samoupravi dajejo možnost za boljše sodelovanje med državno in lokalno ravni, zato naj vlada zagotovi občinam boljše podporno okolje in spodbude. Občine so glavno gonilo razvoja, saj se 70 % investicij javnega sektorja izvaja v občinah - dejansko so občine edine, ki še investirajo v infrastrukturo. Sistem lokalnih skupnosti - občin zagotavlja primerljive pogoje življenja vsem državljanom in državljanke. Zato je predlog, da se ukinejo predvsem manjše

občine, nepremišljen in nestrokoven, izjave ministra Viranta o neučinkovitosti majhnih občin pa pavšalne in žaljive in ne temeljijo na strokovnih podlagah in jih

je lahko ovreči s predstavitvijo proračunov številnih manjših občin, ki izkazujejo učinkovitost in uspešnost pri črpanju evropskih sredstev.

Brez manjših občin bi bilo danes podeželje prazno, samooskrbe bi bilo manj, razlik v kvaliteti življenja med podeželjem in mestom pa več. V Sloveniji polovico prebivalstva živi na podeželju, kjer se v okviru občin izvajajo številni projekti. Urejene in asfaltirane ceste, telefonski priključki, brezžična internetna povezava, čista okolica so le nekatere »storitve«, ki jih nudijo majhne občine svojim krajanom in krajankam. Z ukinitvijo majhnih občin bi državljan in državljanke izgubili možnost enakovredne

dostopnosti do teh storitev. Ukinjanje občin pa posledično pomeni ukinjanje ali krčenje dejavnosti vrtcev, šol in ostalih javnih zavodov, ki delujejo v javnem interesu v teh občinah.

Predlog o ukinitvi majhnih občin kaže tudi na nemoč aktualne vlade pri reševanju dejanskih težav ljudi. Vlada naj upošteva dejansko izraženo voljo ljudi in zagotovi enakomerni razvoj celotne države za vse državljane in državljanke. Razmišljanje, da bo zakonodajalec šel mimo že jasno izražene volje ljudi, je nesprejemljivo, saj so majhne občine branik razvoja in stabilnosti.

Mag. Andrej Šircelj

Občina Bloke – dokaz za obstoj malih občin

Spoštovane občanke in občani občine Bloke!

Ko pišem te vrstice, sem še vedno pod prijetnimi in lepimi vtisi Mihaelovega sejma, ki ste ga s skupnimi močmi in v sodelovanju vaše lokalne skupnosti organizirali 22. septembra na Blokah. Ob obisku sem se še dodatno prepričala, kako ste občani vpeti v družbeno, kulturno in gospodarsko delovanje občine Bloke. To je vsekakor dokaz, da lokalno življenje v okviru občine lepo uspeva in nasprotuje predlogom ukinjanja in združevanja malih občin, ki jih zagovarja trenutno vladajoča politična koalicija.

Ker je razlog za nastajanje novih občin za marsikoga verjetno že oddaljen ali celo pozabljen, želim spomniti, da so občine nastajale predvsem tam, kjer so bili določeni kraji pozabljeni od centrov moči oziroma centrov upravljanja. Nekako je veljal ljudski rek: Daleč od oči, daleč od srca.

Podobna situacija je bila tudi na Blokah. Zagotovo pa je bila težnja po novih občinah še večja v nekoliko bolj odročnejših krajih, ki so tudi imeli željo, da se razvijajo.

Ne vem, če se v politiki vsi zavedajo, da slovenske občine danes predstavljajo glavno gonilo razvoja. V tej finančni in gospodarski krizi so občine namreč

edine, ki trenutno še investirajo v večje projekte in infrastrukturo. Vse prevečkrat pozabljamo tudi na druge vidike pomena občin – na primer na družbeno plat, ki jo občine udeležajo s tem, ko povezujejo, spodbujajo in sofinancirajo različna društva in lokalno skupnost kot celoto. Če bi se vladni predlog o ukinitvi oz. združitvi malih občin uresničil, to ne bi prizadelo le zaposlenih na občini, pač pa celotno lokalno skupnost v njenem širšem družbenem in identitetnem smislu.

Vlada argumentira svoje ukrepe z besedami, da sedanja lokalna samouprava predstavlja prevelik strošek za državni proračun. Ne pogleda pa na drugo stran in izkoristi možnosti, ki jih še ima. Vlada na primer že sedaj lahko spodbuja in naroča občinam, da si prizadevajo za skupne občinske uprave. To bi gotovo lahko pripomoglo k zmanjšanju stroška, ki ga država namenja za delova-

je lokalne samouprave. Prav tako bi se lahko poslužili zmanjševanja glavarine, ki jo občine dobijo za svoje delovanje. In to sta zgolj dva instrumenta, s katerima bi vlada brez zmanjševanja števila občin lahko zmanjšala stroške lokalne samouprave.

V Novi Sloveniji odločno nasprotujemo takim nepremišljenim vladnim ukrepom in lahko vam obljubim, da se bom za vašo občino odločno borila ter z dejstvi in dokazi dokazovala, da so male občine uspešne in predvsem po meri občanov.

Želim vam lepo jesen in vas vabim, da me obiščete v poslanski pisarni na občini Bloke vsak zadnji ponedeljek v mesecu od 10.00 do 12.00 ure.

Vabljeni!

Iva Dimić

Kakšni so argumenti za združevanje občin?

Urednik me je prosil, da napišem prispevek o tematiki, ki je ta trenutek ena pomembnejših v naši mladi državi, zagotovo pa nad vse zanima vašo občino, Bločanke in Bločane. Zame nevhvaležna tema, da bralce po eni strani kot vodja poslanske skupine stranke, ki projekt podpira ter stranke katere predsednik je pristojni minister in pobudnik projekta združevanja (ne ukinjanja) malih občin ter po drugi strani (skoraj) kot domačin v to celo prepričujem. Vendar bom kljub temu pogumno poskušal nanizati argumente, ki govorijo temu v prid.

V republiki Sloveniji je 212 občin, od tega jih ima kar 109 manj kot 5.000 prebivalcev, kolikor zahteva Zakon o lokalni samoupravi. V teh občinah živi zgolj 15 % slovenskega prebivalstva. Evropska listina lokalne samouprave določa, da lokalna samouprava označuje pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da urejajo in opravljajo lokalne zadeve. Omenjenim občinam manjka predvsem sposobnosti, da bi svoje naloge izvrševale učinkovito in racionalno.

Računsko sodišče RS je 5. 3. 2012 izdelalo revizijsko poročilo »Ureditev področja občin«, ki je javno objavljeno ter prinaša naslednje ugotovitve:

- Glede na število prebivalcev porabijo v povprečju manjše občine več sredstev, pri tem pa manj prihodkov pridobijo iz virov, na katerih velikost lahko delno vplivajo tudi same – zato in zaradi v povprečju slabše razvisti so manjše občine večje prejemnice transferov ter sredstev solidarnostne in finančne izravnave (finančna nesamostojnost – 162 občin).
- Delež sredstev države se je od leta 1995 vztrajno povečeval vse do leta 2008 (iz 30 % celo na 54 %, nato pa počasi zniževal, vztrajno se povečuje delež financiranja iz zadolževanja (2007 – 2010 indeks zadolževanja 213).

- Število zaposlenih v občinskih strukturah se je samo od 2001 do 2010 predvsem zaradi ustanavljanja novih občin povečalo iz 3.428 na 4.622 zaposlenih.

- Občine z do 2000 prebivalcev imajo v povprečju več zaposlenih glede na število prebivalcev kot večje občine, ob tem pa obstaja tveganje, da zaradi majhnega števila zaposlenih manjše občine ne morejo izvajati vseh nalog tako uspešno kot večje občine.

- Največ stroškov zunanjih izvajalcev so imele najmanjše občine, nekatere so porabile polovico svojega proračuna zgolj za lastno delovanje.

- Manjše občine so prejemnice celo do 60 % sredstev države glede na prihodke.

- Občine z do 2.000 prebivalcev porabijo še enkrat večji delež za lastno delovanje (ca 100 % dražja občinska uprava).

- V letu 1998 sta bili ustanovljeni tudi dve občini, katerih večina prebivalcev se je na referendumu izrekla proti ustanovitvi nove občine, za eno občino pa sploh ni bil razpisan referendum.

- Kar za 29 od 45 novoustanovljenih občin je vlada dala negativno mnenje, kar pomeni, da so izrecno prevladali interesi lokalnih lobijev v državnem zboru (po načelu ti podpri mene, jaz bom tebe).

- Po merilih, ki jih je računsko sodišče uporabilo v reviziji, je bilo leta 2010 finančno samostojnih le 48 občin, pri čemer to pomeni, da so sredstva dohodnine zadoštovala za financiranje obveznih nalog občine.

- V letu 2010 je bilo 162 občin prejemnic presežne solidarnostne izravnave, delež poroštev občin do 5.000 prebivalcev je enkrat do dvakrat večji kot pri večjih.

- Način spodbujanja združevanja občin je predpisal že Zakon o financiranju občin, vendar je to ostalo mrtva črka na papirju.

- Računsko sodišče priporoča pristojnemu ministru prevzem aktivnejše vloge pri ureditvi področja na podlagi že izvedenih analiz, glede na stroškovno uspešnost občin pri samostojnem izvajanju nalog za zadovoljevanje potreb in interesov svojih prebivalcev.

Komisija za preprečevanje korupcije v svojem zadnjem letnem poročilu izpostavlja na straneh 93–96 tudi ugotovitev, da se kršitve 35. in 36. člena ZIntPK pojavljajo skoraj izključno na lokalni ravni, kršitve so zaznane v dobri polovici občin, pri čemer je največ kršitev v manjših občinah.

Največji strokovnjak za lokalno samoupravo, dr. Stane Vlaj, je direktor: »Imamo resnično preveč občin, šlo je za posilstvo politike nad stroko, politika je v občinah videla plen.«

Vse ugotovitve, ki jih navajam, so splošne. Ne vem in nimam podatkov, kaj, če sploh kaj, od navedenega velja tudi za občino Bloke.

Zmanjšanje števila občin ni poseg v voljo ljudi. Ta namreč nekaj šteje oziroma bi lahko nekaj štela šele, če so izpolnjeni osnovni pogoji za ustanovitev občine. Projekta se je potrebno lotiti previdno, minister se zgleduje po danskem modelu, kjer so število občin več kot prepolovili. Treba je priznati pozitivno vlogo malih občin, podoba krajev so izboljšale

(z evropskimi sredstvi, ki jih v času »starih« občin še ni bilo na voljo). A treba je razmišljati, kako naprej, osnovne potrebe so sedaj zadovoljene. Katere občine bodo sposobne v celoti zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev? Seznam nalog je dolg, za mnoge predolg. Projekt združevanja občin v večje, močnejše, razvojne občine temelji na naslednjih predpostavkah:

- Združevanje kadrovskih virov.
- Združevanje organizacijskih virov.
- Združevanje finančnih virov.
- Večja ekonomska učinkovitost občin.
- Prenos nekaterih nalog države na lokalno skupnost, tistim, ki so tega sposobne.

Tudi če jutri samostojne občine ne bo več, pa bo identiteta Blok in Bločanov v Sloveniji in svetu ostala trajna. Toliko trajna in trdna, kolikor se boste zanj borili. Borite pa se tudi za ohranitev samostojne občine – z argumenti in srčnostjo. Držim pesti, da vam uspe – odločiti se modro. Ste zadovoljni s tem ali želite več? Odločitev bo namreč vaša. Naj bo vaš pogled širok.

Rihard Braniselj

Tudi tako smo se spopadali s hudimi zimami

Letošnji konec avgusta je prinesel dež in olajšanje. Najtoplejše poletje, ko so pri nas kar po vrsti padali vročinski rekordi, je za nami. Morda je prav zato dobra priložnost, da se spomnimo tudi najhujših zim. Letošnja 2012/13 je bila po količini snega že ena takšnih. Posebej pa je v naših krajih znana zima v februarju 1952, z rekordnim snegom po vsej Sloveniji in seveda tudi na Blokah.

EKIPA, KI SE JE SPOPADLA S SNEGOM PRI SUHEM MOSTU

V dneh med 13. in 15. februarjem 1952 je v Sloveniji močno snežilo nepretrgoma celih 50 ur. V Ljubljani so namerili 150 cm snega, na Notranjskem ga je bilo še več. Mrzli polarni zrak, ki je prodril nad Sredozemlje, se je nad severnim Jadranom srečal s toplim sredozemskim zrakom in ta frontalna cona je Sloveniji prinesla izredno sneženje.

Prava bitka s snegom se je začela šele potem, ko je nehalo snežiti. Osemnajstega februarja je slovenska vlada, ki jo je takrat vodil Miha Marinko, izdala odredbo o mobilizaciji delovne sile, da bi se »preprečile ali odstranile posledice za varnost ljudi, promet in sploh za narodno gospodarstvo«. Ko je to zvedel maršal Tito, je hudo nadrl slovensko vodstvo, češ da mobilizacijo lahko razglasi le on, saj je mislil, da gre za vojaško mobili-

zacijo. Komaj so ga prepričali, da je vpoklicana le delovna sila za kidanje snega in razburjenje v Beogradu se je umirilo.

Kljub mehanizaciji in pomoči JLA z vojaškimi obvezniki in buldožerji je bila poglavitno sredstvo za boj s snegom lopata. V naših krajih so mobiliziranci 14 dni čistili cesto Planina – Žlebič, železniško progo in propuste ter prostor okoli mostov, saj so se bali hitre marčevske odjuge in posledično poplav.

Fotograf Jože Žnidaršič je prišel na Bloke s smučmi in ujel skupino domačinov, ki je kidala cesto pred Novo vasjo okoli Suhega mostu. Pod tem mostom je v novejšem času speljana proga Bloških tekov, ob poplavih pa pod njim teče narasla Bloščica proti požiralnikom za Faro in na Resju. V ozadju se vidijo

obrisi Nove vasi.

Poglejmo, kdo je bil v ekipi, ki je kidala pod vodstvom cestarja Lojzeta Moharja.

Od leve stojijo: France Širaj – Valetov s Studenega, France Zalar z Gline, Lojze Mohar – cestar s Hudega Vrha, Ivan Lah z Gline.

Čepi Miro Zalar z Gline.

Stojijo: Ivan Rot iz Nove vasi, Franc Kranjc s Studenega, Drago Jakopin s Studenega, Franc Ivančič – Bafonov.

Čepi Tone Muha z Velikega Vrha.

Možje imajo lopate nasajene na dolgih »štilih«, saj so morali na nekaterih krajih kidati na dve roki.

Ob tej sliki ne moremo mimo vaškega posebneža Valetovega Franceta s Studenega. Posebej na Studenem vedo o njem mnogo zgodb. Njegovo fotografijo so vaščani Studenega shranili na vidnem mestu v hišici njihovega športnega centra.

Spomnim se, da je Valetov France s svojim prijateljem Stebrovim Matevžem velikokrat obiskal delavnico mojega očeta. Poleg vasovanja in novic so ju vabili »čiki« cigarete Ibar, ki jih je imel oče lepo spravljene v predalčku šivalnega stroja. Z njegovim privoljenjem sta jih hitela zvijati v časopisni papir in nato kadila, da je bilo veselje. Noben »čik« tako ni šel v nič. Danes pa se kljub krizi meče stran po pol cigarete.

Sneg iz februarja 1952 je kopnel počasi in dolgo v april. Poplav ni bilo.

Zapisal Lojze Mazij, po razgovoru z Dragom Jakopinom, ki je bil tudi mobiliziran leta 1952.

Zapis s slikami je bil objavljen tudi na spletni strani Stare slike.

Bloke na vojaškem zemljevidu iz 18. stoletja

L

eta 1996 sta Znanstveno-raziskovalni center pri SAZU in Arhiv Republike Slovenije izdala v dveh knjigah skupaj z zemljevidi »Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763 – 1787«. V teh knjigah niso samo zemljevidi, ampak tudi opis ozemlja in krajev s podatki, ki jih vojska potrebuje. To so predvsem zgradbe, poti, vode in značilnosti posameznega predela.

Izdelavo teh kart je veliki meri pospešilo to, da je v sedemletni vojni, 1756 – 1763, Avstrija izgubila Šlezijo. Eden od vzrokov izgube naj bi bil tudi to, da so Nemci bolje poznali ozemlje in da je njihova artilerija bolje zadevala izbrane cilje. V avstrijskem generalštabu so namreč ocenili, da je nepoznavanje terena bistveno vplivalo na izid te vojne. Na predlog generalštaba je zato cesarica Marija Terezija ukazala izdelavo zemljevidov in popis ozemlja za celotno državo.

Iz tega obširnega dela in uvodoma omenjenih edicij za naše bralce objavljamo tisti del, kjer so opisi krajev z bloškega območja ter izvlečke z zemljevidov. Podrobnosti so najdene pri opisu bloških vasi in ozemlja. Bloške vasi so tu navedene po istem vrstnem redu kot v izvirniku. Kjer je navedeno nemško ime kraja, navajamo tudi to ime.

STUDENO

Oddaljenost: Glina $\frac{1}{4}$, Radlek $\frac{1}{4}$, Bločice $\frac{1}{2}$, Bloška Polica $\frac{1}{2}$ ure.

Trdne zgradbe: Cerkve v teh štirih omenjenih vaseh so kamnite. Ostale hiše so večinoma lesene, le nekatere so pol sežnja visoko podzidane. (Op. Za cerkev na Glini in na Radleku je verjetno mišljena cerkev na Studenem.)

Poti: Poti v tej okolici so slabe in prevozne le z ozkimi vozili, večinoma po njih le jezdijo.

Hribi: Hrib Strmec leži v tem predelu in dominira daleč nad njim. Tako je porasel z gozdom, da je prehodni le po poteh, ki vodijo navzgor.

Gozdovi: Gozd je visok in močno porasel s smrekami, jelkami in brezami. Prehodni je le peš.

VELIKE BLOKE (OBLOK)

Oddaljenost: Radlek $\frac{1}{4}$, Nova vas $\frac{1}{2}$, Ulaka $\frac{1}{4}$ ure

Trdne zgradbe: Cerkve v vaseh Glina (?), Nova vas in Velike Bloke so zgrajene iz kamna, hiše pa so lesene.

Vode: Potok Bloščica, ki izvira nedaleč od vasi Velike Bloke, je pol sežnja širok, en čevlj globok, ima kamnito dno in se nikoli ne posuši. Žene mline in je prehodni brez mostov.

Poti: Poti v tukajšnji okolici so take, kot je bilo že prej opisano.

Hribi: Nad temi štirimi vasmi z vseh strani dominira hribovje, ki je zaradi globokih grap in kotanj zelo težko prehodno.

Gozdovi: Gozd je kot zgoraj opisano.

RADLEK

Oddaljenost: Studeno $\frac{1}{4}$, Velike Bloke in Sleme $\frac{1}{4}$ ure.

Trdne zgradbe: Vse cerkve v tej okolici so iz kamna, hiše pa so lesene, vendar je večina le-teh pol sežnja visoko podzidana.

Voda: Majhni potoki v tem predelu niso pomembni.

Poti: Poti so prav tako slabe kot prej navedeno.

Hribi: Hrib Slivnica, ki se dviguje nad temi vasmi,

Tu navedene stare mere:

• 1 seženj – 1,9 m • 1 čevelj – 0,32 m • 1 korak – 0,75 m

Nekaj pojasnil h karti:

- imena naselij so delno navedena z nemškim imenom (n.pr. Neudorf – Nova vas), delno s slovenskim (npr. Veliki Verh), stavbe v vaseh so narisane z rdečo barvo, prav tako cerkve;
- boljše poti so označene z rdečo barvo, slabše s črno;
- ravnine so v rumeni barvi, vzpetina, hribi in poraščenost z gozdom v črni;
- črka veliki D. pred imenom naselja pomeni Dorf, t.j. vas;
- črna črtkana črta osenčena z rumeno barvo označuje takratno mejo in upravno razdelitev Blok med postojnskim in novomeškim okrajem.

dominira na višini 3 tisoč korakov nad vso okolico. Zaradi gobokih grap in kotanj je dosegljiva le peš ali s konji.

Gozdovi: Gozd je kot zgoraj.

ŠIVČE (SCHEUTZE)

Oddaljenost: Jeršanovo ¼, Ulaka ¾ ure.

Trdne zgradbe: Cerkev v tej okolici so vse trdno zgrajene. Hiše so lesene, vendar večinoma podzidane.

Vode: Potok Sviršca, ki teče po tem predelu, je 2 sežnja in pol širok, 2 do 2 čevlja in pol globok. Bregova sta nizka, ima kamnito dno in se nikoli ne posuši. Žene mline. Prehoden je brez mostov.

Poti: So zelo slabe, uporabne le za kmečke vozove, po navadi po njih le jezdijo.

Hribi: Tukajšnje hribovje srednje visoko, z globokimi grapami in kotanjami. Na mnogih krajih je lahko dosegljivo tudi brez poti.

Gozdovi: Gozd je visok in zaraščen. Porasel je s smrekami, jelkami in tudi brezami. Prehoden je le peš.

POLŠEČE (PAUSEK)

Oddaljenost: Ravne ½, Zahrib 5/8, grad Nadlišek 3/8, Zales 3/8, Hiten 5/8 ure.

Trdne zgradbe: Grad s štirimi enojnimi stolpi, v katerih so obokane kleti, in le nekaj kmečkih hiš v vaseh.

Vode: Od tukajšnjih potokov je največji Iška, nato pa Opečnik. Oba imata bolj skalnato kot kamnito dno, nizka bregova ali pa sta celo brez njih. Prvi je širok 15 do 20 korakov, drugi pa 10. Ob nalivih narasteta, vendar ne povzročata škode, ker hribovita pobočja preprečujejo poplavo.

Poti: Poti v tej okolici so ozke in prevozne le s kmečkimi vozovi. Imajo neutrjena, torej mehka tla in so videti le kot pešpoti.

Hribi: S hriba, na katerem stoji cerkev s. Urha, lahko vidimo vso okolico. Na nasprotni strani potoka Iška je veriga t.i. hribovja Mačkovec.

Gozdovi: Gozdovi so tu redko porasli s srednje visokimi jelkami in smrekami, le delno z grmovjem. So v glavnem brez ovir, vendar zaradi strme lege prehodni le peš. Les se uporablja za deske, ki jih vozijo v Trst po poti za žilicami in to preko Cerknice.

RAVNIK

Oddaljenost: Andrejčje 1100 korakov, Mramorovo 1800, Gradiško 1000, Lepi Vrh 1300, Škufče 1000, Lahovo 1000, Sveti Duh, Škrabče 1800, Kramplje 2000.

Trdne zgradbe: Cerkev in nekaj kmečkih hiš v vaseh.

Vode: So majhni izviri – potočki, široki največ 3 do 5 korakov, brez bregov z ilovnatim dnom. Ob dolgotrajnem deževju se brez škode razlijejo. Potok Iška, ki teče med hribi, je tak, kot opisano zgoraj.

Poti: Poti so take, kot je opisano zgoraj. Uporabljajo jih

podložniki za vožnjo s kmečkimi vozovi.

Hribi: Krajič in hribi Mačji rep, Vrhe in Berinjek.

Gozdovi: Tu prevladuje mlad, srednje visok bukov gozd, pomešan s smrekami, ki ga uporabljajo le podložniki. Prehoden je le peš ali za silo s konjem, ker je večinoma zaraščen z grmovjem.

VELIKI VRH

Oddaljenost: Volčje 2000 korakov, Studenec 1800, Runarsko 2000.

Trdne zgradbe: Cerkev in nekaj kmečkih hiš.

Vode: Že prej omenjeni potok Bloščica ima peščeno in ilovnato dno, je brez bregov ter je 3 do 4 čevlje širok. Prehoden je brez mostov.

Poti: So samo jezdne poti, ki imajo mehko podlago in so le za silo prevozne s kmečkimi vozovi.

Hribi: Tabršče in Veje.

Gozdovi: Bukov gozd je zaraščen z grmovjem, zato je prehoden le peš.

RAVNE

Oddaljenost: Topol ½, Hudi Vrh 7/8, Studenec ½ ure.

Trdne zgradbe: Zidana cerkev in gostilna.

Vode: Majhen potoček brez imena, ima vodo le občasno.

Poti: Vozne poti so le med vasmi, čez hribe pa so speljane tovarne poti, ki so ozke, kamnite in ob deževju prehodne le z največjo muko.

Hribi: Blošček in Županšček.

Gozdovi: Visok gozd, prehoden peš, večinoma brez poti, pretežno smrekov.

Poleg tu opisanih krajev so navedeni še naslednji kraji naše občine: Nova vas, Nemška vas, Glina, Hribarjevo, Rožanče, Lovranovo, Jeršanovo, Zales, Andrejčje, Mramorovo pri Pajkovem in pri Lužarjih, Gradiško, Štorovo, Lepi Vrh, Lahovo, Sveti Duh, Škrabče, Škufče, Kramplje, Volčje, Studenec, Runarsko, Benete in Strmica. Pri teh krajih je navedena le oddaljenost v urah hoda do tu opisanih krajev in jih tu samo omenjamo.

*Po uvodoma navedenem viru pripravi
France Škrabec*

Stopimo na smuči pripravljeni

Poletni dopusti so za nami in naše misli že počasi uhajajo k zimi in smučanju. Lanska zima je bila zelo bogata s snegom, zato smučarji upajo na kaj podobnega tudi v zimi, ki prihaja, da bodo lahko uživali na belih strminah.

V zadnjih petnajstih letih se je smučarska oprema in z njo tudi smučarska tehnika spremenila. S pojavom smuči s poudarjenim stranskim lokom se je dolžina smuči močno skrajšala. Sedaj tisti, ki so včasih smučali s smučmi, daljšimi od dveh metrov, smučajo na smučeh, ki so dolge le kakih 150 – 160 centimetrov. S temi kratkimi smučmi s poudarjenim stranskim lokom je sicer lažje vijugati po strminah, a ta tehnika ne dovoljuje napak. Le za kratek čas narobe postavljena smučka na podlago hitro lahko pripelje do padca in do poškodbe. Tudi vrste poškodb so se s pojavom smuči s poudarjenim stranskim lokom spremenile. Če smo prej imeli predvsem veliko zlomov, je sedaj več poškodb kolen in kolenskih vezi.

Da bomo lahko smučali varno, lahko največ prispevamo sami s pravilno izbiro smučarske opreme in predvsem z dobro telesno pripravo. Izbrati moramo smuči, ki ustrezajo našemu smučarskemu znanju. Za

smučarje z nekoliko slabšim tehničnim znanjem niso primerne tekmovalne smuči, izbrati je potrebno nekoliko mehkejše in lažje vodljive smuči. Tudi dolžina smuči je pomembna. Za tiste, ki imate radi kratke zavoje, so primernejše krajše slalomske smuči (10 – 15 cm krajše od višine smučarja), za smučarje, ki imate raje hitrejšje in daljše zavoje, pa daljše veleslalomske smuči (tele-

sna višina + 10 cm). Zelo pomemben del opreme so tudi smučarski čevlji, ki morajo biti prav veliki in se lepo prilegati nogi. Pozabiti pa ne smemo še na en pomemben del opreme, to je smučarska čelada, ki je sicer obvezna le za otroke do 12. leta, a pri padcu ali trku lahko pride do hudih poškodb glave tudi pri starejših.

Tako priporočam vsem smučarjem, da vedno smučajo s čelado na glavi. Pred sezono je pomembno še, da odnesemo smuči na servis, da nam pravilno

nastavijo varnostne vezi, nabrusijo robnike in ustrezno pripravijo drsne ploskve.

Poleg ustrezne smučarske opreme je za uspešno in varno smuko najbolj pomembna telesna priprava smučarja. Dobro telesno pripravljen smučar lažje vodi smuči po strmini in z lahkoto vzdrži celodnevno smučanje. Smučanje brez dobre telesne pri-

prave pa ni užitek in je neke vrste mučenje, zato je potrebno poskrbeti, da bomo na smuči stopili dobro telesno pripravljeni. Za uspešno smučanje so pomembne različne motorične sposobnosti: moč, hitrost, vzdržljivost, koordinacija, gibljivost, ravnotežje in preciznost. Da bomo na smuči stopili pripravljeni, se moramo začeti pripravljati že sedaj. Najprej moramo poskrbeti za vzdržljivost. Nivo vzdržljivosti dvignemo s hitro hojo, hojo v hrib, s tekom ali kolesarjenjem. Slabše pripravljeni naj začnejo z

nekoliko hitrejšo hojo (lahko nordijska hoja s palicami), nadaljujejo s hojo v hrib in kolesarjenjem ter tekom. Za dobro pripravo je potrebna aktivnost vsaj dvakrat do trikrat na teden, vsaj 30 minut ali več. Potem, ko nekoliko dvignemo nivo svoje vzdržljivosti, začnemo delati na moči, gibljivosti, ravnotežju in koordinaciji (hitrost in preciznost sta sposobnosti, ki sta bolj pomembni pri tekmovalnem smučanju). Pri moči moramo poskrbeti predvsem za moč nog in trupa. Nivo moči nog lahko dvignemo že s hojo v klanec, s kolesarjenjem v klanec, s poskoki, s počepi z lažjim bremenom ali z obiskom fitnesa. Za moč trupa pa lahko uporabimo vaje dviganja trupa iz različnih položajev. Gibljivost treniramo z vsakodnevnimi razteznimi vajami, poskrbimo predvsem za razgibavanje gležnjev, kolen, medeničnega obroča in trupa. Ravnotežje izboljšamo s hojo po neravnih terenih, po gredi ali ležečih drevesnih deblih. Za izboljšanje koordinacije pa lahko uporabimo različne igre z žogo.

Bodimo torej telesno aktivni vsaj dvakrat do trikrat na teden in zimo bomo pričakali dobro telesno pripravljeni. Naša smuka bo varna in prijetna.

Nace Farkaš

Diplomantka

NASTJA MODEC

Nastja Modec iz Velikih Blok je 5. 9. 2013 na Fakulteti za upravo uspešno zagovarjala diplomsko nalogo in si pridobila naziv diplomantka upravnih ved.

Obiskovala je univerzitetni študijski program Uprava, 1. stopnja. Za ta študij se je odločila, ker ji je omogočil pridobivanje znanj s precej širokega področja – tako z upravnopravnega kot ekonomskega, organizacijskega in informacijskega. V okviru študija je kot zelo pozitivno stvar izpostavila obvezno študijsko

prakso. Sama jo je opravljala na Generalnem davčnem uradu v Službi za organizacijo, kadre in izobraževanje. Tako si je pridobila nekaj znanja in prepotrebni praktični izkušnji, ki jih bo skušala uporabiti v svoji nadaljnji poklicni karieri.

Naslov njene diplomske naloge je »Razvoj državne blaginje na področju omejevanja problemov brezposelnosti«. Napisala jo je pod mentorstvom profesorja Primoža Pevcina, ki ji je bil s svojim strokovnim znanjem v veliko pomoč, pohvali pa ga tudi kot izvrstnega pedagoga.

Ob tej priložnosti bi se Nastja želela zahvaliti tudi Poloni Šivec, ki ji je prevedla povzetek diplomskega dela v angleščino.

Nastja bo nadaljevala s študijem,

in sicer prav tako na Fakulteti za upravo, smer Management v upravi, 2. stopnja. Fakulteta sodeluje s priznano univerzo v Beogradu, zato namerava nekaj izpitov opraviti kar v srbski prestolnici. Ker potekajo predavanja in vaje za podiplomski študij v popoldanskem času, si bo poskušala v Ljubljani poiskati delo, ki bi obogatil njene izkušnje in ji prineslo reference. O zaposlitvi v tujini zaenkrat še ne razmišlja, meni pa, da bo za tovrstna razmišljanja in podvige odlična iztočnica Beograd.

Iskrene čestitke ter še naprej veliko študijskega elana.

**Alenka P. Gornik in
Dunja V. Ponikvar**

Športno društvo Extrem na Blokah že tretje leto

Športno društvo Extrem je bilo ustanovljeno leta 2001 in ves ta čas se intenzivno ukvarja predvsem z dvoranskim nogometom oz. futsalom, ki je mednarodni izraz za ta šport. Društvo deluje v štirih občinah (Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Bloke) in je na tem področju po številu članstva daleč največje (vseh članov je že okrog 350).

IZ LANSKEGA LETA EKIPE IZ BLOK (U9).

Šola dvoranskega nogometa oz. futsala za vrtec in osnovnošolce se je letos že pričela. V Novi vasi bodo treningi vsaj prva dva meseca potekali še v stari športni dvorani, kasneje pa v novi športni dvorani, ko bodo morda tudi drugačni termini. V zadnjih letih se je v naših skupinah izjemno povečalo tudi število deklic in deklet in dvoranski nogomet ni več samo moški šport. Običajno je organizirano tako, da so dečki in deklice do enajstega leta združeni v istih skupinah. Če se izkaže, da je deklic toliko, da jih je zadosti za samostojne skupine, pa skupine ločimo po spolih. Letos bo tako v šolah Sodražica, Ribnica in Loški Potok organiziranih že 4 ali 5 samostojnih skupin deklic in deklet, ki bodo imele tudi samostojna medsebojna tekmovanja.

Mesečni prispevek udeleženca oz. članarina bo znašala 20 EUR na posameznega otroka. V primeru, da se vključuje v vadbe športnega društva Extrem več otrok iz iste družine, je obveznost za vsakega naslednjega otroka polovični znesek. Vsak otrok, ki se letos prvič vključuje v skupine ŠD Extrem, je oproščen plačila članarine v prvem mesecu in lahko po enem mesecu, če mu vadba ne bi bila všeč, brez obveznosti tudi preneha z obiskovanjem treningov.

U7 (vrtec in 1. – 2. razred): PONEDELJEK, SREDA 15.00 – 16.00 (trener: Tomaž Rot)

U11 (3. – 6. razred): PONEDELJEK, SREDA 16.00 – 17.00 (trener: Tomaž Rot)

Za starejše fante in dekleta bodo treningi zaenkrat potekali samo v novi športni dvorani v Sodražici:

U13 (7. – 8. razred): PONEDELJEK in ČETRTEK, 16.30 – 18.00 (trener: Jure Kordiš)

U15 (9. razred in 1. letnik): PETEK 16.30 – 18.00, SOBOTA 9.00 – 10.30 (trener: Miha Čampa)

Letos se je ekipa U-17 udeležila mednarodnega futsal turnirja v Zagrebu, ki ga je organiziral MNK Fusio iz Zagreba.

Ekipa Fragmat Extrem je osvojila končno 3. mesto na turnirju. Na tekmi za 3. mesto so bili boljši od Belgijcev z rezultatom 5 : 2. Fantom vse čestitke za tako velik uspeh!!!

(Brazilija)
2. Minas Tenis, Belo Horizonte (Brazilija)
3. Fragmat Extrem, Sodražica (Slovenija)
4. L. S. Mouscron Futsal, Mous-

Ekipa Bloke

V ekipi Sodražica Extrem je na turnirju v Zagrebu igral tudi Bločan, Blaž Rot (vratar).

V zelo razburljivem in atraktivnem brazilskem finalu so igrali podaljške (redni del 3 : 3). Na koncu je zmagala ekipa Praia Clube.

Končna razvrstitev turnirja:

1. Praia Clube, Uberlandia

cron (Belgija)
5. MNK Fusio, Zagreb (Hrvaška)
6. MNK Fotex, Nedeljanec (Hrvaška)
7. Blue Green, Rim (Italija)
8. Tyumen, Tyumen (Rusija)

Več informacij najdete na: <http://www.sd-extrem.si>

Športno društvo Fragmat Extrem

Tomaž Rot

Ekipa U17 skupaj z Brazilci s turnirja v Zagrebu

Prvaki Bloške lige postali domačini

Na Studencu smo 20. 9. 2013, v sklopu občinskega praznika, uspešno zaključili že drugo Bloško ligo v malem nogometu na travi.

Tudi letos je bilo tekmovanje razdeljeno na dva dela. Prvi del tekem smo igrali spomladi, drugi, povratni del, pa jeseni.

Letos so bile ekipe že bolj izenačene kot lani, kar se je kazalo na vsaki tekmi. V primerjavi z lanskim letom smo imeli tudi večji boj za najboljšega strelca lige, saj je na koncu kar pet igralcev doseglo enako število zadetkov. Želim si, da bi liga z leti še bolj pridobila na kakovosti in izenačenosti ekip, saj jo to naredi še bolj zanimivo.

Podelitev nagrad je potekala na prečudovit petek pred Mihaelovim sejmom, na igrišču na Studencu, kjer so se tudi igrale vse tekme.

Pokale in nagrade je podelil župan g. Jože Doles. Najboljša ekipa letos je bila domača ekipa Studenca, ki je tako prehodni pokal odzela lanskoletnemu zmagovalcu Okrepčevalnici Lovec. Ta je letos po hudem boju v zadnjem krogu in po boljši gol razliki dosegla drugo mesto. Tretja je bila ekipa Studenega, četrta ekipa Velikih Blok, peti so bili Knavsi, šesti Starejši mladinci, sedma pa ekipa Ravne.

Najboljši strelca je že drugo leto zapored postal Rok Širaj, najboljši vratar pa mladi Jan Marolt. Upam in želim si, da mu bo ta pokal vzpodbuda za trdo delo vratarja še v naprej.

Zahvaljujem se vsem igralcem in gledalcem ter sodniku Nejcu Gorniku, ki je ob petkih zvečer redno prihajal na Studenec in delil pravico na igrišču.

Še posebej pa se zahvaljujemo sponzorjem: Občini Bloke, Dynacast, KGZ Cerknica, Okrepčevalnici Lovec, Bar pri Dominu in Kava bar Tanji.

Športni pozdrav!

Luka Anzeljc

LISTA STRELCEV:

- Rok Širaj (Lovec): 16
- Anže Kranjec (Studenec): 12
- Luka Anzeljc (Studenec): 11
- Blaž Rot (Studenec): 11
- Rok Lavrič (Studenec): 11
- Luka Kandare (Studenec): 11
- Erik Knavs (Knavs): 11

LESTVICA:

- STUDENEC: 28
- OKREPČEVALNICA LOVEC: 21
- STUDENO: 21
- VELIKE BLOKE: 20
- KNAVS: 16
- STAREJŠI MLADINCI: 10
- RAVNE: 11

Pozdrav poletju na Studencu

ŠD Studenec na Blokah je letošnjo pomlad na Hribu zgradilo še odbojgarsko igrišče na mivki. Odprtje igrišča je bilo 22. junija, ko je ŠD Studenec že tretjič organiziralo Pozdrav poletju. Za glasbeni del zabave je poskrbel

Ansambel Tomaža Rota, vrhunec večera pa so bili Kingstoni, ki so nas zabavali do jutranjih ur.

Gostja večera je bila odbojkarica na mivki Erika Fabijan, ki je tudi odprla igrišče in odigrala prvo

igro na tem igrišču.

ŠD Studenec na Blokah bi se zahvalilo vsem, ki so pomagali pri izgradnji igrišča, predvsem pa Občini Bloke.

ŠD Studenec na Blokah

Ob začetku šolskega leta

Ne pozabite, da so čudovite stvari, ki se jih učite v šolah, delo mnogih generacij. Vse to znanje, ki vam je položeno v roke, je dediščina, ki jo spoštujte, jo bogatite in nekega dne zvesto prenesite na svoje otroke. (Albert Einstein).

Za nami je šolsko leto 2012/13, leto, v katerem je število otrok naše šole padlo na najnižjo številko zadnjih trideset let. Bilo nas je le 105. Veseli smo, da je letošnje in nadaljnja šolska leta vpisanih več otrok. Letos nas je 120 na šoli in 75 v vrtcu. Nekaj otrok je tudi iz družin, priseljenih na Bloke. Generacija 2007. rojenih otrok je številčnejša, kar 20 nas je v prvem razredu.

Letošnje šolsko leto bo zaznamovalo kar nekaj novosti in sprememb. Vrnilo se bo številčno ocenjevanje v tretji razred (sedaj smo znanje ocenjevali opisno). Nacionalno preverjanje znanja bo tako v šestem in devetem razredu obvezno za vse učence. Predviden je le en rok za preverjanje, naknadnega roka za učence, ki se rednega ne bodo mogli udeležiti, ni več. Letos bomo na naši šoli preizkusili znanje v matematiki in slovenskem jeziku tako v šestem kot v devetem razredu, ter angleškem jeziku v šestem in

biologijo v devetem razredu. Preimenovali pa so se tudi tako imenovani vzgojni predmeti: iz športne vzgoje je nastal šport, iz glasbene vzgoje glasbena umetnost, iz likovne vzgoje likovna umetnost in iz državljanske vzgoje in etike državljanska in domovinska kultura in etika. To poimenovanje pa bo kar nekaj stalo, saj bo potrebno zamenjati vse dokumente, ki jih v šoli vodimo o otroku in njegovem šolanju. Ne vem, če bo tako veliko vzgojne koristi, kot bo velik finančni primanjkljaj, ki bo nastal v naši blagajni.

Program šole stalno dopolnjujemo in posodabljam. Tudi v tem šolskem letu se bomo trudili vzgajati in izobraževati otroke v samozavestne, motivirane, ustvarjalne in spoštljive ljudi. Prav ta namen organiziramo mesečno enourno srečanje cele šole pod imenom »Vrtljak«. Na tej prireditvi otrokom in vsem zaposlenim voščimo ob praznovanju rojstnega dne, razredi se predstavijo s svojim delom, nagradimo učence za uspehe na tekmovanjih oziroma povemo vse, kar se je zanimivega zgodilo v preteklem mesecu.

Posebno se veselimo meseca novembra, ko bomo šport in različne

aktivnosti prenesli v našo novo telovadnico. Že sedaj iskrena hvala gospodu županu in vsem zaslužnim, da je na Blokah zrasel zavidanja vreden športen objekt. Mi se bomo tudi naprej trudili otrokom privzgojiti šport, gibanje in skrb za zdravje. Posebni izziv nam predstavlja organizacija in izvedba petih šol v naravi. Tako kot vi starši, tudi šola v teh časih išče rešitve za financiranje teh vsebin. Poizkušali bomo znižati ceno tako, da bo dostopna za vse učence. Ker vemo, da šola ni brezplačna, se bomo trudili, da cene prehrane ne bomo spreminjali. Nadaljevali bomo s projektom šolsko sadje in otrokom ponudili brezplačen sadni obrok.

Na glasbenem področju bodo učenci lahko obiskovali tri pevske zборе, se učili igrati flavto, orffove inštrumente in plesali v folklorni skupini. Večji poudarek bomo dali poučevanju tujih jezikov. Od prvega razreda dalje lahko učenci obiskujejo angleške urice. V prvi triadi bomo dali poudarek na opismenjevanju – branje in pisanje.

Učencem, ki si želijo več znanja na tehničnem področju, pa nudimo interesno dejavnost robotiko in poučujemo izbirne predmete iz računalništva in obdelave gradiv. Znanje matematike bodo poglabljali v matematični delavnici.

Tudi likovnega področja ne bomo zanemarili. Učenci pripravljajo slike, ki bodo krasile vhod v našo novo telovadnico.

Z vami, spoštovani starši, si tudi v tem šolskem letu želimo dobro sodelovanje. Od vas pričakujemo, da od svojih otrok zahtevate vse najboljše, kar zmorejo, da jih spodbujate pri doseganju njihovih ciljev in pomagate ter s svojim zgledom tudi učite. Odrasli vse prevečkrat pozabimo, da nas otroške oči gledajo in njihova ušesa slišijo tudi tisto, česar morebiti ne želimo. Starši, vabim vas, da prihajate v šolo tako k učiteljem kot tudi k meni, če boste tako čutili ali želeli. Karkoli že bo, pogumno potrkajte na naša vrata, povejte, prisluhnili vam bomo in skupaj bomo iskali poti ob morebitnih težavah ali pa se veselili uspehov ali dosežkov vaših otrok.

O utripu na naši šoli in v vrtcu bomo poročali v Bloškem koraku, ob koncu šolskega leta pa vas bomo razveselili tudi s šolskim glasilom Norice.

Pred nami je novo šolsko leto, nova stopnica v življenje. Hrabro stopimo nanjo in jo premagajmo skupaj.

Milena Mišič,
ravnateljica

Prvi šolski dan

Poletje se je bližalo koncu. V nabiralniku nas je čakalo pismo, iz katerega je poletel lep ptiček. Sporočil nam je, da bomo kmalu postali prvošolci. Tega smo se zelo razveselili. Takoj smo začeli pripravljati torbice. Vanje smo dali peresnice, zvezke in šolske copatke.

V šolo smo odšli skupaj s starši. Tam sta nas pričakali učiteljici Martina in Petja. Letos sta v prvem razredu dve učiteljici, ker nas je tako veliko. Kar devetnajst nas je. Tega dne smo bili v šoli otroci, starši, učiteljice in ravnateljica – bilo nas je res ogromno.

Že pri vratih v učilnico smo do-

bili rumene rutice, ki jih moramo vsak dan nositi na poti v šolo in domov. Potem smo se fotografirali s starši, pa tudi z novima dvema učiteljicama in ravnateljico. Pospravili smo torbice, potem pa smo dobili pravo šolsko darilo – pravljico o zajčkovi hišici. Z zanimanjem smo jo poslušali. Kasneje smo iz slame izdelali vsak svojo hišico za zajčka. Ko smo se sladkali s torto, pa so starši za nas izdelali zajčke, ki smo jih skrili v slamnate hišice.

Bil je prijeten dan, ker so bili z nami v šoli lahko tudi mamice in očki.

*Prvošolčki z učiteljicama
Martino in Petjo*

Tetka Jesen

*Spet prišla je k nam jesen,
vsa v škrlat odeta,
listje pada že z dreves,
zima se obeta ...*

23. septembra smo dobili prav nenavaden obisk. K nam v razred je prišla tetka Jesen. Povedala nam je, da nas je obiskala prav na dan, ko je na koledarju označen začetek jeseni. Pokazala nam je

jesenske pridelke in plodove. Opazili smo značilne jesenske barve, v katere je bila odeta. Z njo smo peli jesenske pesmice in zaplesali. Obljubili smo ji, da bomo iz pridelkov, ki jih je prinesla, skuhalo slastno jesensko juho in pojedli vsa njena jabolka, hruške in slive. In tako smo tudi storili.

Prvarji z Martino in Petjo

Pesmi izpod peresa učencev 3. razreda

Učenci so ustvarjali z učiteljico Barbaro Širaj.

DREVO

*Drevo raste visoko,
drevo raste široko.
Drevo odvrže liste,
pod njim
pa
so
gliste.*

Nik HITI, 3. r.

SLONČEK BONTONČEK

*Slonček Bontonček
repek lovi,
skače in teče,
a ga ne ulovi.*

Hana SKENDER, 3. r.

CESTA

*Cesta je veliko dirkališče.
Vozila, kolesa, motorji – vsi drviijo,
da nekam prihitijo.*

Andraž KOŠČAK, 3. r.

DELFIN

*Delfin iz morja skače,
ga gleda ribič z brkače.*

Leonard BAJŽELJ, 3. r.

MAJHEN ŠKRAT

*Po mestu pleše majhen škrat in se
vrti,
ko pa pade, že k mamici beži.*

Ahac KNAVS, 3. r.

Pohod ob Iški

Že po prvih dneh smo prekinili sedenje v klopih in šli na športni dan. Z učenci od 2. do 5. razreda smo se podali na pohod po obronkih Bloške planote. Z avtobusom smo se peljali do Ravnice. Ta vasica sedaj spada k Zavrhu. Tam nas je že čakal lovec, gospod Hiti. Pot smo nadaljevali do reke Iške. Kar nekaj časa smo hodili ob reki ter opazovali njene slapove in brzice. Nato smo se povzpeli proti Zavrhu. Vzeli smo si kratek čas za malico. V vasi Zavrhu smo občudovali bloškega vola, ki ga je zasnoval naš slikar Mišo Strman. Pot smo nadaljevali do svetega Urha in »Krpanove domačije«. Gospod Hiti nam je marsikaj za-

nimivega povedal o Martinu Krpanu in njegovih dogodivščinah. Pot smo nadaljevali mimo Pajkovskega gradu do Hitenega. Po bližnjici, ki jo je poznal naš lovec, smo jo mahnili do Bočkovega mlina na Mramorovem. Tam nas je čakal avtobus. Ker pot ni bila kratka, smo komaj čakali, da se odpeljemo v šolo. Vsem učencem, posebno pa najmlajšim drugarjem, čestitamo, da so zmogli kar zahtevno pot. Gospodu Hitiju pa se zahvaljujemo za zanimive pripovedi, ki so nam popestrile učno pot, ter spremstvo.

*Vodja športnega dne
Pavla Ponikvar*

foto: Nace Farkaš

Pohod ob Iški

Šola v naravi

foto: Nace Farkaš

Spoznavanje morskih živali

Tudi letos so se učenci 5. razreda podali na Debeli rtič, da se izpopolnijo v plavanju in spoznajo obsredozemski svet. Do Kopra smo se peljali z avtobusom, naprej pa z ladjo Zlatoperko. Kljub temu, da se je vreme sredi tedna poslabšalo, smo izpeljali ves načrtovan program. Učenci so uživali v plavanju, spoznavanju primorskega sveta, morskih živali in rastlin, v likovnih delavnicah, plesu, orientaciji in drugem. Nekateri učenci so bili prvič od doma in kar čez noč so morali postati samostojni. Za domotožje skorajda ni bilo časa, zelo pa so se razveselili kartic, ki so jih poslali starši.

Tudi sami so kupili razglednice, jih napisali in poslali svojim najdražjim. Ob tem so spoznali tudi »novo denarno valuto« – cente. Ko smo zbirali razglednice, receptor hotela razlaga: »Kartica stane 50 centov, znamka 30 centov, oboje skupaj 80 centov.« Učenci poslušajo, pretiranega zanimanja za nakup pa ni bilo. Potem se le eden oglasi: »Jest imam sam evre sabo.«

Na Debelem rtiču so tudi poskrbeli, da nismo bili lačni. Glavne obroke smo imeli v jedilnici. Ko smo čakali v vrsti, da smo si hrano naložili na pladenj, smo prebrali tudi jedilnik, ki je visel na steni. Učenki bereta: »Večerja: osličev zrezek, krompir, blitva.« Prva pripomni: »Jest ne jejm osla!« Druga pa: »Kaj ne vejš, tu je riba?!«

Tudi take anekdote so nam polepšale dan.

Hitro se nam je približal petek, ko smo zaključili s plavanjem in s poukom ter se odpravili proti Piranu, kjer smo si ogledali še njegove znamenitosti.

Zelo smo se razveselili, ko smo ponovno zagledali naše Bloke.

Razredničarka 5. razreda
Pavla Ponikvar

DEBELI RTIČ

Letos sem bil v šoli v naravi na Debelem rtiču. Bilo je super, počeli smo veliko različnih stvari. V ponedeljek zjutraj smo prispeli v luko Koper. Vkrkali smo se na potniško ladjo, ki nas je odpeljala na Debeli rtič. Ker je bilo morje zelo valovito, je ladja pristala na drugem koncu Debelega rtiča. Do paviljona Flora smo se odpravili peš. Ko smo prispeli, smo najprej spraznili kovčke in stvari zložili vsak v svojo omaro. Preoblekli smo se v kopalke in šli na preizkus plavanja. Zvečer smo se odpravili na pohod med vinogradi. Najbolj mi je bila vseč gusarska pesem, ki smo jo peli na gusar-

ski dan, ko smo postali gusarji. Vsaka skupina si je izbrala ime. Naša se je imenovala Bloški pirati. Na vsaki od štirih postaj smo opravili določene naloge, ki so bile označene z gusarskimi znaki. Naloge smo dobro opravili in na koncu našli gusarski zaklad. Zvečer smo se udeležili plesa »norih frizur«, na katerem smo bili še vedno gusarji. Zaplesali smo ob glasbi. Nisem pričakoval, da bom v šoli v naravi toliko doživel. Spoznal sem nove prijatelje, ki so me naučili zanimive igre. Zadnji dan smo se ustavili v Strunjanskih solinah in Piranu. Veseli smo se vrnil domov. Moje doživljanje sem opisal svojim domačim. Šola v naravi mi bo ostala v lepem spominu.

Anže Pakiž, 5. razred

NA DEBELEM RTIČU

Učenci 5. razreda se vsako leto odpravijo v šolo v naravi. V ponedeljek, 9. septembra, smo odšli na Debeli rtič. Ko smo prišli v Koper, smo se odpravili v pristanišče, kjer smo pomalicali in se vkrkali na ladjo, ki nas je odpeljala na Debeli rtič. Ko smo prišli, smo se takoj odpravili proti bazenu, v katerem smo imeli preizkus plavanja. Po preizkusu so nas razdelili v skupine. Jaka, Jože, Nuša, Anže, Zarja in jaz smo bili pri učitelju Nacetu, ostali sošolci pa pri učitelju Mihi. Imeli smo se lepo, ni pa nam bilo vseč plavanje v mrzli vodi. Hrana je bila dobra. Všeč mi je bilo tudi slikanje na tekstil in izdelovanje iz gline. Ko smo imeli dan z vrtnarko, sem spoznal veliko novih rastlin. Tudi spoznavanje obsredozemskega sveta je bilo zanimivo. Všeč mi je bil tudi piratski dan, še posebej zato, ker smo se morali orientirati s pomočjo zemljevida. Končno je napočil tudi dan odhoda, ki sem ga težko pričakoval. Ogledali smo si mesto Piran in nakupili nekaj spominkov ter se odpeljali domov. V šoli v naravi mi je bilo najbolj vseč večerno plavanje in obisk Pirana. Tak izlet bi želel ponoviti.

Jakob Šega, 5. razred

Slovo o

Septembra 1987 sem se kot učitelj, takrat še športne vzgoje, zaposlil na osnovni šoli v Novim vasi. Poln načrtov in navdih za delo z mladimi sem prvič vstopil v šolsko telovadnico. Priznam, da je sledilo majhno razočaranje.

Res da je bila telovadnica kar velika, a precej prazna. V njej sta bila le dva koša na lesenih tablah, nekaj letvenikov, plezalne lestve ob steni, plezalni drogovi in plezalne vrvi. Na precej obrabljenem parketu sta bili zarisani igrišči za košarko in odbojko. Na vzhodni strani so lesena, od žog že nekoliko poškodovana, harmonij vrata ločila dvorano od precej velikega odra. Okna v dvorani so bila že precej dotrajana, ponekod je kar pošteno pihalo. Ob dvorani je bil še kabinet z mizo in dvema omarama, v katerih pa ni bilo veliko opreme. Imeli smo le šest blazin, majhno kozo, eno odzivno desko, skrinjo in nizko gred. V kabinetu je bilo še nekaj kolebnic, dve žogi za košarko, ena nogometna in še kakih pet gumastih žog ter tri medicinke. Problem je bil tudi v tem, da se je dvorana razen za športne in kulturne dejavnosti v tistih časih uporabljala tudi za veselice. Tako je velikokrat po veselicah še cel teden smrdelo po cigaretah (takrat se je lahko kadilo tudi v prostorih) in politi pijači, kar je bilo zelo moteče. Čez nekaj časa smo na podstrešju našli še telovadni drog, v kleti pa še eno staro odzivno desko, staro kozo in nekaj usnjenih blazin in na odru uredili prostor za talno in orodno telovadbo. Med letom smo nekoč prišli še do nekaj žog, tako da smo lahko izpeljali predpisani program.

Takoj smo se tudi vključili v šolska športna tekmovanja in bili uspešni, čeprav smo igrali brez dresov, ker jih nismo imeli. Kmalu smo iz Italije pretihotapili dva kompleta poceni majčk, rumene za fante in roza za dekleta. Na te majice sem sam našil številke, ki sem jih izrezal iz starih štartnih številok za Bloške teke.

Počasi smo dokupovali orodja in žoge in delo je postajalo lažje.

d stare telovadnice

Po nekaj letih mojega dela v Novi vasi je prišlo do temeljite obnove dvorane. Preložili in prelakirali so ves parket, prepleskali dvorano in oder, odstranili »harmonij« vrata in zunaj smo dobili asfalt-no igrišče. Te spremembe so bile velika motivacija za moje delo in delo učencev, za katere vem, da so imeli radi športno vzgojo.

Naslednje leto so prenavljali športno dvorano v Cerknici, kjer so zamenjali tudi koše, zato sem se dogovoril, da sem stare steklene table in gibljive obroče odpeljal v Novo vas, kjer sva jih s hišnikom Vojkom montirala, stare lesene pa obesila na stranske stene.

stopnje, razredne stopnje ter vrtca. Dvorana je potrebna tudi temeljite obnove (parket, beljenje), saj je od zadnje prenove minilo že veliko let. Tako prihaja nova športna dvorana kot naročena.

Lahko rečem, da se bom od stare dvorane poslovil z mešanimi občutki veselja in sreče, ker bomo v novi dvorani imeli idealne pogoje, hkrati pa bom kar malo pogrešal staro dvorano, v kateri sem prebil četrto stoletja in se skupaj z mnogimi generacijami učencev veselil vsakega njihovega uspeha in napredka. V tej dvorani se je športne abecede naučilo mnogo dobrih športnikov, vsi učenci pa so pridobili osnove

Kmalu smo se tudi vključili v projekt ŠKL in v njem nekaj let zelo uspešno nastopali. V telovadnici so nam potem zamenjali še okna in streho ter popravili razsvetljavo. Zdaj smo imeli skoraj vse. Čeprav je bila igralna površina precej premajhna za tekmovanja, smo se še naprej uspešno merili na tekmovanjih s soslednjimi šolami.

Z ustanovitvijo občine Bloke se je šoli priključil vrtec, ki se je preselil v obnovljene prostore prejšnjega gasilskega doma, a je bil kmalu premajhen. Tako se je razširil na oder in izgubili smo našo tako imenovano malo telovadnico. Orodja in opremo smo spravili v kabinet in na hodnik, od koder jo je težko transportirati v telovadnico. Ker nismo mogli več uporabljati odra, se je začela pojavljati prostorska stiska, saj v telovadnici nismo mogli uporabljati hkrati učenci predmetne

iz različnih športnih disciplin. Mnogi so se in se po osnovnem šolanju radi vračajo v dvorano na rekreacijo.

Na koncu lahko našemu staremu športnemu hramu rečemo le: hvala za vse lepe športne in kulturne trenutke, ki smo jih preživel v njem. Zaželel bi ji, da jo čim prej obnovijo in ji najdejo novo vsebino, da bi še veliko let lahko služila svojemu novemu namenu. Vsem učencem in občanom občine Bloke pa želim veliko športnih in kulturnih užitkov v novi večnamenski dvorani.

Nace Farkaš

Pokaži mi, kako se to naredi!

Skupina Murenčki smo »štartali« v novo šolsko leto.

Prve septembrske dni nas je obiskal Murenček. Ja, čisto pravi čriček. Spraševali smo se, ali morda ve, da smo skupina Murenčkov, je morda slišal prepevanje: »Mur, mur, mur, murenčki ...« Kdo bi vedel? Je pa res, da smo obisk murenčka izkoristili in si ga podrobno ogledali, o njem poiskali in prebrali zanimive informacije ter ga seveda na koncu vrnili nazaj v naravo.

Iza Pintar in Martina Rupar

foto: Nace Farkaš

Zaključek šole v naravi

Gasilci PGD Velike Bloke aktivni tudi letošnje poletje

Skupaj veselo razpoloženi od najmlajših do veteranov

Ob letošnjem volilnem občnem zboru PGD Velike Bloke smo zapisali zavezo novega vodstva, da bo nadaljevalo z uspešnim vsestranskim razvojem društva in črpalo iz pozitivnih izkušenj dosedanjih vodilnih pod vodstvom sedanjega častnega predsed-

nika Mirka Dolesa.

Eden tradicionalnih dogodkov je vsakoletni izlet gasilcev na morje. Društvo se s tem dnevom simbolično oddolži članstvu za celoletno delo. Letos smo se po letu 1975 odpravili že 39-ič. Lepa

udeležba – poln Vojkov avtobus, je pokazal, da si druženja in sprostitve res želimo. Udeležba je bila zelo pisana. Najmlajša sta bila Ella in Janez, ki sta še v pleničkah, nekaj pa nas je bilo tudi upokojencev. Upravljalci plaže v Strunjanu nas že poznajo, rezervira-

li so nam parkirni prostor tik ob vhodu, kjer po novem ne pobirajo vstopnine. Potem pa celodnevno kopanje, sončenje, gašenje žeje v senci bifeja, sladoledi in bloške šale, nekaj pa se nas je odpravilo tudi na pot peš po stari progi »Parenzane« skozi predor

V Krvavo Peč in Bukovec

Po dveh letih in pol od prvih pohodov spomladi 2011 lahko rečemo, da se je pohodništvo, kot del dejavnosti Društva upokojencev Bloške planote, lepo prijelo. Pohodi ob sredah so postali stalna, zanimiva in koristna aktivnost za zrelo generacijo bloških občanov. Kar nekajkrat smo že prekrizarili Bloško planoto in okoliške kraje.

Na povabilo naše znanke in prijateljice Blok ga. Slave Petrič iz Velikih Lašč smo se 24. 7. 2013 odpravili na zelo zanimiv pohod v Krvavo Peč in Bukovec v sosednji občini Velike Lašče. Skozi Velike Lašče, Rašico in Rob smo se pripeljali do vasi Krvava Peč. Tu nas je pričakal g. Srečo Knafelc in nas popeljal po vasi. Ogledali smo si zanimiv »Lojzov teater«

v naravi, kjer smo za pokušino tudi zapeli, Dom veteranov slovenske osamosvojitve s spominsko zbirko ter se povzpeli do krvavske cerkve sv. Lenarta. V tej cerkvi je lepo obnovljen lesen strop iz leta 1667. Nato smo se podali do krvavskih pečin. Mnogi smo šele tu zvedeli, zakaj tako ime vasi. Čez strme pečine nad sotesko Iške so se po legendi vrgla v smrt dekleta, da bi se rešila turških zasledovalcev in suženjstva. Tako se je naselja prijelo ime Krvava Peč. Lep razgled po soteski, proti Vidovski in Bloški planoti nas je vse očaral. Po lepi makadamski cesti smo se spustili še v vas Bukovec, kjer danes živi le ena družina. Prijazno so nas sprejeli, nam povedali nekaj zanimivosti o svoji vasi in nas pogostili

Izlet v Benetke

do Portoroža in nazaj. Dan je ob obilni malici, ki sta jo pripravila predsednik Matjaž in poveljnik Zdravko, minil kot bi mignil. Zadovoljni smo se odpravili domov z željo, da se odpeljemo tudi drugo leto.

Vsakoletni načrt dela našega društva zajema tudi udeležbo na gasilskih tekmovanjih. Letos so se naši člani s pionirsko in mladinsko ekipo udeležili tudi tekmovanj v orientacijskem pohodu, ki je sestavljen iz 2 km pohoda in gasilskih nalog na štirih delovnih točkah. Zelo nas je razveselila naša pionirska ekipa v sestavi: Neža Drobnič, Meta Drobnič in Martin Drobnič. Pod vodstvom mentorja Jake Modica so se po uspehu na občinski tekmi uvrstili na regijsko in nato še na letošnje državno tekmovanje, ki je potekalo v Sv. Juriju ob Ščavnici. Zasedli so osmo mesto, za kar jim gredo vse naše čestitke.

Gasilski »NA POMOČ!« vsem skupaj iz Velikih Blok.

Lojze Mazij

s pecivom in šilcem domačega. Nazaj grede smo se ustavili še v Velikih Laščah. Gospa Slava nam je, presenečenim, pokazala svojo zbirko, s katero skrbi za ohranjanje kulturne dediščine. V lepi majhni hiši so razstavljeni predmeti, ki so jih poznali in v vsakdanjem življenju uporabljali naši predniki – od posodja, oblačil, delov pohištva do raznega domačega orodja. Prijazno nas je tudi pogostila in ob koncu smo obljubili, da se ji enkrat oddolžimo na Blokah, pa brez tiste znane: Ko pridete na Bloke, dobite ...

Če še oklevate, nasvidenje ob sredo ob osmih pred pošto v Novi vasi.

Irena Mazij

Lepa jesenska sobota 14. septembra je bila kot naročena za nas 39 upokojencev Bloške planote, ki smo se odločili za izlet v Benetke.

Štartali smo ob 6. uri iz Nove vasi z agencijo Turservis in enkratno vodičko gospo Marijo Turk. Vso pot nam je pripovedovala značilnosti, zgodovino in legende o krajih, kjer smo potovali.

Pot nas je vodila do Fernetičev s postankom za kavo. Po dobrih treh urah smo prispeli do letoviškega mesteca Lido di Jesolo in Punte Sabbioni, kjer smo se vkrkali na ladjico, ki nas je odpeljala na otok Burano. Znan je kot otok čipk in ribičev. Možje so bili ribiči, žene so doma izdelovale čipke. Legenda pravi, da so žene prebarvale fasade svojih hiš vsako z drugo barvo, da so njihovi opiti možje ponoči našli svoj dom.

Drugi postanek je bil na otoku Murano, ki je znan po steklarskih delavnicah. Eno teh smo si ogleda-

li in mojster nam je kazal, kako nastajajo razni izdelki iz muranskega stekla.

Naslednja končna postaja so bile Benetke.

Benetke so glavno mesto italijanske dežele Benečije. So svetovno znano obmorsko mesto kanalov in mostov, ki se razteza prek številnih otokov in lagun na zahodni obali Jadranskega morja. Laguna obsega obalo od ustja do rek Pad in Piava.

Benetke so nastale v 5. stol. našega štetja. Vladali so člani bogatih družin z vodjo – DOŽEM na čelu. Na trgu sv. Marka smo si ogledali to znamenito Doževo palačo. Obiskali smo cerkev sv. Marka, ki so jo zgradili poleg Doževe palače potem, ko so iz Aleksandrije prenesli relikvije sv. Marka. Pred tem je na tem mestu stala bazilika sv. Teodorja. Na trgu je 99 m visok zvonik. V mestu je 90 cerkva, veliko bogatih muzejev, umetnost-

nih galerij in drugih kulturnih ustanov.

Mesto ima okrog 170 kanalov, po katerih vozijo gondole, motorne ladje in čolni. Sprehodili smo se po mostu vzdihljajev, od koder smo si ogledali zapore, kjer je bil zaprt, a je edini pobegnil, zapornik, znameniti Cazanova. Odšli smo do kanala Grande z mostom Rialto. Mesto dnevno obišče nad 50.000 turistov s celega sveta, danes smo bili tudi mi del njih.

Polni informacij in malo utrujeni smo se ob 17. uri vkrkali na ladjo in odpulili nazaj do Punte Sabbioni, kjer nas je že čakal naš avtobus.

V Senožecah nas je čakala pozna večerja. Kljub dolgi vožnji nam je čas hitro minil ob pripovedovanju šal.

Zadovoljni, polni lepih vtisov smo se v poznih urah vsi vrnili domov.

Za DU Bloška planota

Milena Škrabec

PROGRAM DRUŠTVA UPOKOJENCEV DO KONCA LETA 2013!

- S prvim oktobrom je pričetek telovadbe v telovadnici OŠ v Novi vasi vsak torek ob 17.45 uri
- V petek 18. 10. 2013 je organizirano plavanje z večerjo in plesom v hotelu Delfin v Izoli.
- Ob koncu oktobra ali v začetku novembra (datum bo objavljen) teoretično-praktična delavnica in

kuharski nasveti »ZDRAVA PREHRANA JE OTROKOVA PRAVICA«. Z gospo Emilijo Pavlič v sodelovanju z Bloškimi gospodinjami.

- V četrtek 28. 11. 2013 ob 15. uri delavnica – izdelovanje novoletnih voščilnic.
- Prednovoletno srečanje v decembru.

- Obiski in obdaritev starejših občanov.

Vse informacije in prijave vsak četrtek v pisarni med 9. in 11. uro in pri poverjenikih.

Društvo upokojencev Bloška planota

»Rože me gor držijo!«

Prav na začetku avgusta, v tisti pasji vročini, če se je še spomnite, smo obiskali jubilantko Alojzijo Anzeljc iz Nove vasi, saj je 28. julija praznovala svoj devetdeseti rojstni dan.

Alojzija živi sama v hiši, ki jo težko spregledate, saj se kar šibi pod težko lepih in ogromnih cvetov njenih rož, s katerimi ima neznansko veselje. Pravi, da ko je bila še mlada, je za rože skrbela teta, od nje pa je prevzela to navado in tudi znanje. Vse rože so vzgojene doma, neutrudno jih presaja, vzgaja vršičke ... »Ko sem bila v gredi, me je ena vprašala: 'Ja koliko rož imaš pa ti?', pa sem ji rekla, da preštela jih pa še nisem,« pove v smehu. Pred leti je prejela tudi občinsko nagrado za urejeno dvorišče, a je ni mogla prevzeti, ker si je ravno takrat zlomila roko.

Vsi, ki greste mimo njene hiše, lahko opazite, kako urejena je okolica. Kljub temu, da je domačija stara, je izjemno skrbno negovana, prav zgledno. Poleg hiše je tudi poslopje s starimi lesenimi stopnicami, na katerih so prav do vrha, kakopak, rože. Alojzija nam je zaupala, da jih vsak večer pospravi, saj se je enkrat zgodilo, da ji je nekdo ponoči polomil vse vršičke in je bila zato neznansko žalostna. Od takrat naprej jih pred zlonamerneži raje pospravi.

Zjutraj si pripravim močnik in kavo Franck.

Alojzija je rojena Zalar na Glini, pri hiši je bilo osem otrok. Vse do druge svetovne vojne so lepo živeli, potem pa se je začel pekel na zemlji. Oče in brata so bili ubiti, kar naprej ustrahovani in nemalokrat so jim pobrali hrano. Teh časov svoje mladosti, se spominja z bridkost-

jo. Leta '60 se je poročila s sosedovim Jožetom Anzeljcem, ki je bil krojač. Seveda se nismo mogli zadržati in reči, da potem pa je gotovo vedno vse zašil in pokrpal, kar je bilo treba pri hiši, pa se je Alojzija samo nasmejala in dejala, da je kovačeva kobilica pač vedno bosa.

Enkrat so mi polomili vse vršičke tu na stopnicah, bila sem zelo žalostna.

Sv. Mihael, brani nas ...

Rože me držijo pokonci.

Imela sta dve hčerki, zdaj pa ima že pet vnukov. »Hčerki skrbita zame več kot odlično, vsi so pridni. Včasih pravim, da vnuke še preveč priganjajo, ker vedno toliko delajo, ampak mi povejo, da so sem in tja tudi kaj prosti.«

»Kdaj vam je bilo najlepše v življenju?«
»Takrat, ko sta bili hčerki že veliki. Lahko smo skupaj delali in ni bilo toliko skrbi, naenkrat je bilo življenje lažje. No, potem pa sta se poročili in ostala sva sama, spet sama za vse.«

Pri tisti vročini nikakor nismo mogli iti mimo vremena. Naša sogovornica je hitro vzela v roke Kmečki glas, v katerem je pisalo, da če bo 2. avgusta vroče, bo zima dolga. Zim pa Alojzija ne mara. »Mladi greste smučat, stari se pa opiramo na lopato. Kaj naj?! Zdaj pa so tudi lopate postale tako velike, moči, da bi jo dvignila, pa kar ni. Zime se bojim.«

Tisti, ki redno spremljate rubriko naših jubilarcev, boste gotovo vedeli odgovor na to vprašanje. Kaj je na jutranjem Alojzijinem jedilniku? Seveda, koruzni močnik in kava Franck. Kaj pa recept za dolgo in srečno življenje? To vprašanje smo pozabili zastaviti, nekako v šali pa smo izvedeli, da pomaga tudi pogovarjanje s cveticami.

Območna organizacija Rdečega križa Cerknica, Loška dolina in Bloke ter Občina Bloke Alojziji želita obilo zdravja in naj rože lepo in dolgo cvetijo!

Miha Knavs

Letos bo huda zima, ker je bilo 2. avgusta vroče.

Na poletno jutro 5. julija 2013 so se prebivalci in zaposleni V Vatikanu zbrali v vatikanskih vrtovih, kjer sta papež Frančišek in zaslužni papež Benedikt XVI. blagoslovila kip sv. Mihaela in hkrati Vatikan priporočila nadangelu s prošnjo za zaščito v duhovnem boju s hudičem. Papež Frančišek je zbrane opozoril, da sv. Mihael božje ljudstvo ščiti pred njegovim največjim sovražnikom – hudičem. Dejal je, da četudi Satan poskuša na vse načine izmaličiti nadangelov obraz, s tem pa obraz vsega človeštva, sv. Mihael v boju zmaga, saj po njem deluje Bog, ki je močnejši.

Svetovni in slovenski mediji so ta dogodek spregledali – čeprav bi imel zaradi prisotnosti obeh papežev posebno vrednost za novinarje. Vendar pa so nekateri novinarji, ki podrobneje spremljajo papežev besede in dejanja, opazili, da Frančišek pogosto in glasno govori o tem, da je hudič resničen in o potrebi po premagovanju zla. V eni svojih knjig je še kot kardinal Bergoglio sedanji papež Frančišek zapisal: »Mogoče je hudičev največji dosežek v teh časih, da nas je prepričal, da sploh ne obstaja in da lahko vse zlo razložimo na človeški ravni.« Nekdo je to takole komentiral: »Resničnost hudičevega obstoja je tako vseobsegajoča, še zlasti v nerazložljivem zlu našega časa (nekdo je pred kratkim svoji ženi odrezal glavo – vpričo pet let stare hčerke), da je za mnoge težje verovati v Boga kot v hudiča.« Dejstvo, da sta oba papeža prisostvovala posvetitvi Vatikana nadangelu Mihaelu kaže na to, da se zavedata preroškega trenutka, v katerem je Cerkev danes in sta s tem dejanjem povabila vse verne, da vstopimo v duhovni boj.

Leta 1886 je papež Leon XIII objavil molitev za priprošnjo nadangela Mihaela, ki so jo molili po vsaki delavniški maši: »Sveti nadangel Mihael, brani nas v boju, bodi nam pomoč – zoper zlobnost in zalezovanje hudobnega duha. Ukro-

ti naj ga Bog, ponižno zato prosimo. In ti vodnik nebeške vojske, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z Božjo pomočjo v pekel pahni. Amen. «

Molitev je bila odgovor na videnje, ki ga je imel papež: videl je hudiča, ki je besno napadal Kristusovo Cerkev. Papež je želel, da bi se Cerkev podala v duhovni boj s hudičem s pomočjo duhovnega orožja. po drugem vatikanskem koncilu je zaradi liturgičnih sprememb molitev izpadla iz redne rabe.

Blaženi Janez Pavel II. je redno vabil verne, da bi se v duhovnem boju bolj priporočali nadangelu Mihaelu. Leta 1994 je dejal, da naj se molitev k nadangelu Mihaelu ne pozabi in naj jo molimo, da dobimo moč proti silam teme in duha tega sveta.

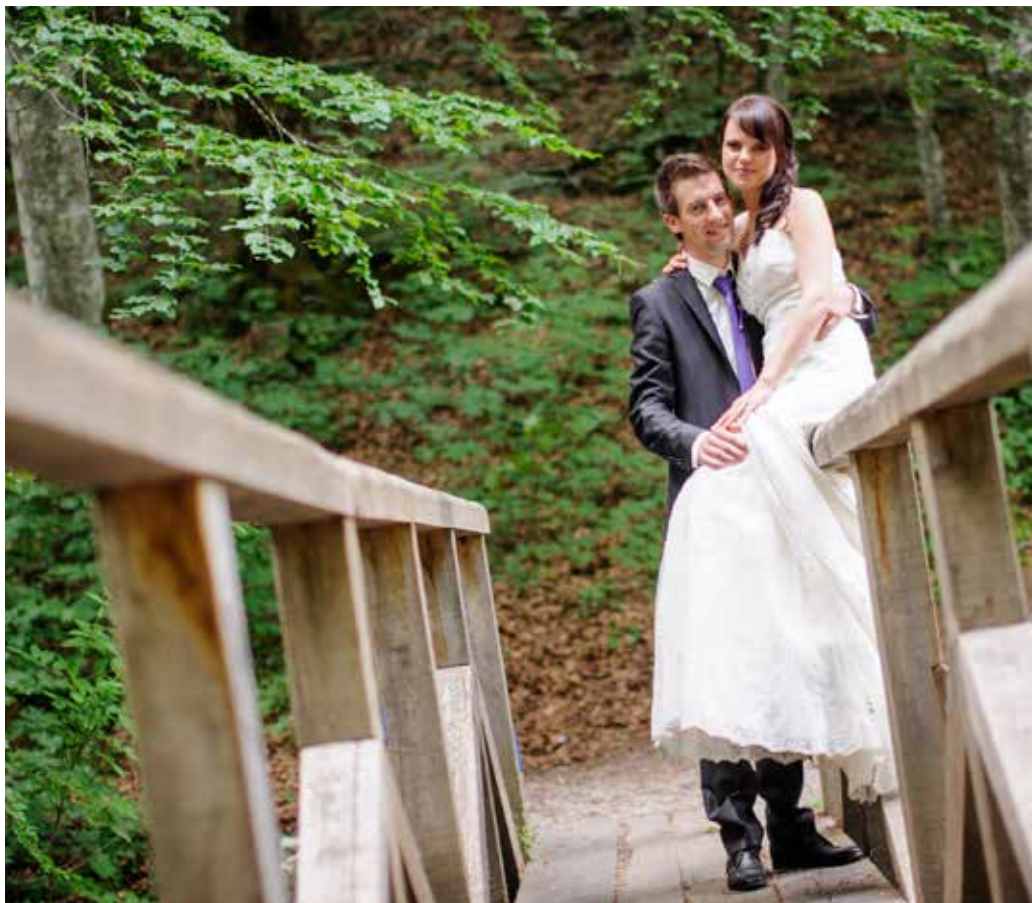
Ni treba posebej verovati v hudiča, da se človek zaveda zla okrog nas. Imamo celo »hudičev časopis« (vsaj hvali se s to besedo), ki v svoji dnevni nakladi pride pred oči več kot polovici naših državljanov. Očitno hvali 'svojo uspešnost', ko poroča o varanju, kriminalu, goljufijah, ubojih, pijanosti in nasilju ... Vsako jutro lahko prisluhnemo poročilu o raznih intervencijah policajev. Je vse to slučajno, je vse to le človeško, posledice človeških slabosti? Če pa pomislimo o še bolj prefinjenih metodah ubijanja in uničevanja ljudi, kot je gensko spremenjena hrana, neprimerna obleka naših otrok, razni dodatki v hrani in pijači, ki povzročajo hude bolezni, razne vrste kontracepcije ... Polno razlogov za obup ... ali pa polno razlogov za hvaležnost našim prednikom, ki so se odločili sebe in nas postaviti pod varstvo sv. Mihaela.

Sv. nadangel Mihael, vsi angeli in nadangeli, prosite za nas, čuvajte in branite nas!

župnik Tone

Vesna in Jure

Vesna Klančar iz Nove vasi in Jure Vesel iz Sodražice sta se vzela na sončno junijsko soboto letošnjega leta na gradu Snežnik in v cerkvi Marijinega Vnebovzetja pri Novi Štifti.

Spoznala sta se pred sedmimi leti na zabavi v Sodražici. Kmalu sta začutila, da sta namenjena drug drugemu. Jure pri Vesni ceni njen pozitiven pogled na življenje, skrbnost in toplino, Vesni pa je všeč, da je Jure zanesljiv, dobrovoljen in ima smisel za humor, zato morebitno slabo voljo vedno hitro prežene.

Že nekaj časa sta čutila, da je prišel čas, da v zvezi naredita korak naprej. Jure je svojo Vesno lansko leto presenetil z zaročnim prstanom in odločitev za poroko je padla. Bližnji so se novice razveselili, potihem pa so jo tudi pričakovali.

Teden dni pred poroko sta proslavljala svoje zadnje samske dni. Bodoča nevesta jo je s prijateljicami za vikend mahnila na morje, kjer so ji dekleta pripravila deklščino in ji marsikatero ušpičila. Jure pa je imel burno fantovščino.

In končno je prišel težko pričakovani dan. Ženin je prišel po svojo nevesto. Če je želel do nje, je moral poprijeti za kitaro. Zaigral je

Barbara in Peter

Bil je prelep, sončen in vroč julijski dan, dan, ko sta si Barbara Zgonc in Peter Fajdiga obljubila večno ljubezen in zvestobo.

Civilni del poroke je potekal na gradu Snežnik. Spremljalo ga je prijetno vzdušje v objemu narave in čarobnega gradu. Sledila je cerkvena poroka v cerkvi Marije Vnebovzete pri Novi Štifti, kjer je bilo mladoporočencema še posebej lepo, saj bo Nova Štifta postala nov skupni dom družinice Fajdiga. Poročno mašo je vodil župnik Branko Zadnik, ki je s svojim nagovorom dodal poročnemu obredu še poseben pečat domačnosti in topline. Po končani slovesnosti so ju pred cerkvijo pričakale melodije tamburašev iz Sodražice. Sledila je ohcet v gostišču Pugelj, kjer sta se s svati veselila še dolgo v noč.

Barbara in Peter se kot prijatelja poznata že več kot deset let. Njuna skupna zgodba pa se je pričela pisati pred tremi leti na praznovanju rojstnega dne Barbarine prijateljice, kjer je Peter nastopal s svojimi tamburaši. Ker sta se po dolgem času zopet srečala, je beseda dala besedo, saj je Peter zelo družaben, zgovoren in zabaven fant. S prijateljskimi klepeti sta utrjevala svojo povezanost. Začutila sta, da sta v družbi drug drugega lahko preprosto takšna, kot sta v resnici. Postala sta nerazdružljiva. Z nevidnimi

romantično pesem Dan ljubezni, prisotni svati pa so zraven zapeli ter tako priklicali nevesto. V čudovitem spominu jima bo ostal tudi cerkveni obred. Nevesto je pred oltar pospremil oče, pot pred njima pa sta s cvetjem posipala triletna otroka. Ob spremljavi zvokov kitare ter odlične pevke se je zbranim tudi med obredom večkrat orosilo oko.

Na poročni zabavi ni manjkalo smešnih in zanimivih pripetljajev. Dekleta so ukradla nevesto. Ker so jo slabo čuvali, je sledila kazen. Mladoporočenca so drug na drugega priklenili kar z lisicami, priči pa sta si morali zamenjati obleke. Svatje so poskrbeli tudi za jutranjo dobrodošlico, saj so jima okrasili stanovanje in ko sta v zgodnjih jutranjih urah prišla domov, sta spet imela razlog za dobro voljo in obilico smeha.

Vesna in Jure živita v Novi vasi in pravita, da sta bolj naklonjena vaškemu načinu življenja, oba pa sta tudi velika ljubitelja narave.

Mladoporočenca se strinjata, da je poročni dan nekaj prečudovitega in ti za vedno ostane v spominu. Menita, da poroka vezo med dvema še utrdi in ji da prijeten občutek varnosti. Mladim svetujeta, naj se le pogumno odločijo za ta korak.

Iskrene čestitke mladoporočencem in vse lepo na skupni poti.

vezmi ju skupaj povezujejo enake želje in isti cilji, njun odnos pa dodatno krepijo še medsebojno spoštovanje, odkritost in poštenje.

Poroko sta Barbara in Peter načrtovala tako, da je bila na ta čudoviti dan lahko z njima tudi njuna prikupna hčerka, ki je že tako nepozaben dan še polepšala. Njuni domači in prijatelji so novico o poroki pričakovali in jo sprejeli z veseljem in navdušenjem. Vsem, ki stopate na zakonsko pot, pa želita veliko sreče, ljubezni in medsebojnega razumevanja.

Damjana in Robi

Damjana Šega iz Travnika in Robi Ožbolt z Volčjega sta se spoznala pred dobrim desetletjem v Loškem Potoku. Bila sta še zelo mlada, a kaj hitro sta spoznala, da imata marsikaj skupnega in med njima je kmalu preskočila iskrica. Postala sta par.

Skozi leta sta ugotovila, da se značajsko zelo dobro ujameta. Obema veliko pomenijo prijateljstvo, ljubezen in družina.

Civilno sta se Damjana in Robi poročila že predlani, preden se jima je rodila hčerka Neli. Zamisel, da bi imela še cerkveni obred, pa se jima je porodila, ko sta se odločila, da hčerko krstita. Tako je družinica 6. julija letos proslavila kar dva vesela dogodka. V cerkvi sv.

Volbenka na Volčjem sta drugič rekla da, Neli pa je prejela zakrament sv. krsta. Poročne zaobljube, izmenjava prstanov in prižig poročne sveče so bili zanju poleg krsta njune deklice najganjlivejši trenutki dneva, na katere bosta vedno rada obujala spomine.

Po uradnem delu je sledil piknik, kjer sta mladoporočenca v sproščenem vzdušju poklepetala s sorodniki in prijatelji. Na ta čudoviti dan jima je malo ponagajalo le vreme.

Mlada družina si je dom ustvarila na Volčjem, kjer se z veseljem odpravijo na sprehod okrog Bloškega jezera in uživajo v čudoviti naravi.

Alenka P. Gornik in Dunja V. Ponikvar

Zemljiškoknjižno urejanje cest v občini Bloke

Ob začetku delovanja občine Bloke smo ob asfaltiranju cest ugotovili, da veliko cestnih odsekov še ni vrisanih in lastništvo ni urejeno. Ko je velik del cest že dobil asfaltno prevleko, smo na Občini pristopili k zemljiškoknjižnemu urejanju cestnih odsekov. Najprej smo zemljiškoknjižno uredili cesto Lovranovo – Velike Bloke, ki je bila odmerjena še v času Občine Loška dolina.

Na Občini Bloke smo pred asfaltiranjem cest z lastniki zemljišč, po katerih poteka cesta, pod-

pisali pogodbe, v katerih so se lastniki obvezali, da bodo dovolili izmero ceste in nato novonastale parcele prenesli na Občino Bloke. Do sedaj smo uredili že veliko cestnih odsekov, kar 83 % lastnikov je zemljišča preneslo brezplačno na Občino Bloke. Občina nosi vse stroške prenosa in tudi vodi postopke. Trenutno zemljiškoknjižno urejamo cesti Ravnik – Polšeče in Strmca – Mramorovo – občinska meja. Če bi si kateri od lastnikov zemljišč, ki še ni prepisal delov parcel, po katerih poteka cesta, premislil, se lahko oglasi na Občini, da bomo izpeljali postopke.

Lahko se pohvalimo, da smo v letošnjem letu zaključili projekt prenosa nepremičnin, ki so bile v zemljiški knjigi vpisane kot javno dobro, javna posest, splošno ljudsko premoženje itd. na Občino Bloke.

Ob tej priložnosti se najlepše zahvaljujemo vsem lastnikom zemljišč, ki so aktivno sodelovali pri brezplačnem prenosu zemljišč na Občino Bloke in s tem pripomogli, da so se lokalne ceste in javne poti tudi zemljiškoknjižno uredile.

Občina Bloke, Jožica Anzeljc

Znanje in vedenje o pravilnih ukrepih učinkovite energije vsem omogoča prihran

Zgolj uporaba purprena ne zadošča. RAL montaža, ne glede na izbran material oken, je veliko več kot samo purpen. Tudi montaža polic mora biti izvedena tako, da ne povzroča toplotnih mostov.

Ob začetku projekta NEP Slovenija je bila začrtana ideja, da bi znanje in izkušnje mnogih graditeljev iz vse Slovenije ponudili vsem, ki se srečujejo s podobnimi izzivi in tako omogočili na neprofiten način širjenje znanja o pravilnih, vendar raznovrstnih aplikacijah mnogih dobrih idej, s katerimi so si nekateri izboljšali energetske podobe svojega doma, izboljšali bivalno ugodje in na dolgi rok zmanjšali stroške uporabe objekta.

V letu 2009 je začel delovati portal, ki je idejo razširil na celo Slovenijo. Da je področje zelo aktualno, kaže tudi obiskovanost spletne aplikacije na <http://nep.vitra.si>, kjer je že preko 170.000 obiskovalcev s skoraj 2 milijoni klikov iskalo uporabne informacije. Dnevno obišče spletno aplikacijo okrog 200 uporabnikov, številka pa se vztrajno povečuje. Uporabne informacije mnogim investitorjem odpirajo obzorja in lajšajo odločanje pri načrtovanju in izvedbi posameznih detajlov, mnoge investitorje pa opogumijo tudi za obisk pri energet-

skem svetovalcu. Kljub temu, da bo ob koncu avgusta 2013 projekt – financiran je v okviru Švicarskega prispevka razširjeni Evropski uniji – zaključen, se bo uspešna zgodba nadaljevala doma in v tujini. Prav zaradi aktualnosti je spletni portal vsebinsko in oblikovno popolnoma prenovljen – skupaj je predstavljenih že skoraj 800 objektov iz celotne Slovenije.

Vsak objekt je predstavljen z zanimivostmi, ki so lahko zanimive tudi za druge, pri tem pa je bil poudarek na jasnosti, enostavnosti, preglednosti in uporabnosti predstavljenih vsebin, dostop pa je popolnoma odprt za vso javnost. Predstavljeni objekti pa so praviloma odprti tudi za obiskovalce, seveda s predhodno najavo preko objavljenih kontaktnih podatkov.

V posebnih rubrikah (Črna točka, Energetski kiksi) je predstavljenih tudi več primerov pogostih napak. Zelo poučne primere bi morali spoznati vsi investitorji, pa tudi izvajalci, s

Učinkovite rešitve niso vedno drage. Na Bloški Polici lahko najdete primer izolacije hranilnika toplote, ki je bil bistveno cenejši od ponudbe na trgu.

čimer bi zelo izboljšali kakovost novogradenj in adaptacij, s tem pa tudi izboljšali kvaliteto življenja v stanovanjskih in drugih objektih nasploh.

Več vsebin je predstavljenih tudi z video posnetki s slovenskimi in angleškimi podnapisi. Dostopni so na: <http://www.youtube.com/user/NepSlovenija>.

V posameznih člankih je celovito obdelano eno področje. To so lahko zelene in prezračevane fasade, toplotna izolacija ovoja stavbe (uporaba sena za toplotno izolacijo plošče proti neizkoriščenemu podstrešju) ali pa gradnja sodobnih lesenih stavb. Slikovno in videogradivo je pri predstavitvi na daljavo nenadomestljivo.

Videopredstavitve so nastale po korakih od terena do studia. Brez donacije bi bilo to neizvedljivo.

»Cvetke«, ki se jim moramo na daleč izogniti. Pri vsaki je opisan problem in rešitev. Žal jih ne zmanjka.

kovite rabe ke

Vir fotografij: portal NEP Slovenija

Tudi na facebooku na <https://www.facebook.com/NEP.Slovenija> je vedno kaj novega.

Vsi potencialni investitorji pa ste dobrodošli, da se pred odločitvijo za posamezen ukrep pogovorite tudi z energetske svetovalec. Tako kot izvajalci in ponudniki pa vam lahko le posredujejo svoje izkušnje, ne moremo in ne smemo pa se namesto vas odločati, saj razen vas nihče ne ve, kaj si res želite in kaj si lahko privoščite v smislu investicije. Mogoče pa bo odločitev za novo obleko vaše hiše tudi ob ugodni ponudbi fasadnih sistemov za objekte v občini Bloke, po obisku spletnih strani <http://nep.vitra.si>, obisku referenčnega objekta in posvetu z energetske svetovalec lažja. Ne smemo pa pozabiti, da je izolacija pomembna tako za zimski kot tudi za poletni čas. Vedno višje temperature bodo tudi na Blokah omogočile še bolj učinkovito izkoriščanje sončne energije, po drugi strani pa s kvalitetno izolacijo enako učinkovito kot zimsko podhladitev lahko preprečimo poletno pregrevanje objekta.

Anton Drobnič, u. d. i. str., sodelavec v projektu

Združevanje dveh generacij za ohranjanje narave

Notranjski ekološki center Cerknica preko različnih okoljskih projektov deluje na področju razvoja podeželja in vseživljenjskega učenja. S svojim delom institucija povečuje svojo prepoznavnost v lokalnem okolju, podeželju, in tudi na mednarodni ravni. V letu 2013 se je začel INVOLEN; inovativen projekt spodbujanja medgeneracijskega učenja z učenjem, ki temelji na igrah. Projekt cilja na prostovoljno ohranjanje narave v 5 evropskih državah (Italija, Grčija, Francija, Madžarska in Slovenija). INVOLEN združuje dve različni starostni skupini; mladino in starejše, ter spodbuja njihovo sodelovanje v prostovoljnih dejavnostih za varovanje in ohranjanje evropske okoljske dediščine, s poudarkom na območjih NATURA 2000. Seniorji in mladina so izzvani, da sodelujejo v skupinah, razmišljajo o kraju, kjer bivajo, zberejo stare zgodbe in legende o njem in oblikujejo svoje lastne interaktivne igre, ki prispevajo k ohranjanju narave. Kampanja za širjenje modela INVOLEN je začela tudi z uvedbo šolskih tekmovanj, ki vodijo do evropskih nagrad v vseh sodelujočih državah.

Cilji projekta so: spodbujati prostovoljstva za ohranjanje narave; krepiti privlačnost

Program
Vseživljenjsko
učenje

izobraževanja za odrasle; izboljšati ohranjanje zavarovanih območij, še posebej območja NATURA 2000; prispevati h koheziji skupnosti, ki živi znotraj ali blizu zaščitene območij in povečati ozaveščenost o okoljskih vrednotah; preko medsebojnega sodelovanja zapolniti vrzel generacijami; vključevati šole in civilno družbo ter spodbujati kulturo aktivnega državljanstva.

Več informacij o projektu lahko dobite na e-naslovu: <http://www.involen.eu/en/> ali preko e-pošte: polona@nec-cerknica.si. Prijazno vas vabimo k sodelovanju na delavnicah, ki bodo potekale v jesensko-zimskem času. Hkrati pa k sodelovanju pozivamo tudi vse posameznike, ki poznajo zgodbe o domačem kraju, saj želimo omenjeno dediščino zbrati, popisati, in jo narediti dostopno ter prepoznavno.

Zapisala Polona Zevnik, NEC Notranjski ekološki center, Cerknica

Orjaški dežen

— nevarna tujerodna rastlina tudi na Blokah

Na področju varstva narave v zadnjih letih posvečamo vse več pozornosti tujerodnim vrstam – to so vrste, ki jih je človek zanesel z območij njihove naravne razširjenosti v nove predele sveta. Številne tujerodne vrste so ljudem koristne, bistveno prispevajo h kakovosti življenja in tudi nimajo negativnih vplivov. Nekatere tujerodne vrste pa so škodljive, saj se v novem okolju ustalijo, ob odsotnosti naravnih sovražnikov pogosto oblikujejo velike populacije in se začno hitro širiti. Takšne vrste lahko povzročajo gospodarsko škodo (npr. koloradski hrošč) ali imajo škodljive vplive na zdravje ljudi (npr. ambrozija). Številne tujerodne vrste pa sicer neposredno ne prizadenejo človeka, povzročajo pa škodo biotski raznovrstnosti – ekosistemom, habitatom in domorodnim vrstam. Te vrste imenujemo **invazivne tujerodne vrste**.

Leta 2011 smo začeli posvečati večjo pozornost orjaškemu deženu (*Heracleum mantegazzianum*) – tujerodni rastlini, ki izvira iz zahodnega Kavkaza. Kot pove že ime rastline, gre za zelo veliko rastlino. V višino zraste dva do tri metre, listi pa imajo premer 80 in več centimetrov. Prav zaradi izjemne velikosti se je orjaški dežen v Evropi že v 19. stoletju uveljavil kot okrasna rastlina. Gojili so ga predvsem v botaničnih vrtovih in na velikih posestvih, vendar je marsikje prestopil meje vrtov in se začel širiti v okolici. Šele kasneje so se začeli zavedati škodljivih vplivov te tujerodne rastline. Orjaški dežen lahko **preraste obsežne površine**, na katerih z velikimi listi zasenči spodnje plasti in **onemogoči rast domorodnim rastlinam**. Še veliko resnejši pa so vplivi te rastline na zdravje ljudi. Rastlinski sok orjaškega dežna vsebuje snovi, ki na koži, ko je ta izpostavljena soncu, povzroči burno alergijsko reakcijo (fotodermatitis). Koža pordí in začne srbeti, v dveh dneh pa se razvijejo mehurji, ki se le počasi celijo in za njimi ostanejo več let vidne škrlatne brazgotine. Če rastlinski sok zaide v oči, povzroči začasno ali trajno

Kako prepoznamo orjaški dežen?

V Sloveniji poleg orjaškega dežena uspevajo tudi štiri domorodne vrste deženov, vendar je splošno razširjen predvsem navadni dežen (*Heracleum sphondylium*). Ločevanje med vrstama je razmeroma enostavno.

Orjaški dežen

Višina 2 do 3 metre. Cveti lahko že pri višini 1,5 do 2 metra.

Največji listi dolgi več kot 1 m, svetlozeleni, globoko deljeni, z drobno nazobčanim robom.

Steblo prekrivajo toge bodičke, ki imajo pri dnu rdečo pego. Pri dnu je steblo popolnoma rdečkasto.

Navadni dežen

Višina 0,8 do 2 metra.

Listi so temno zeleni, pernato deljeni; listni rob ni nazobčan.

Po stebelu so manjše bodičke. Steblo je zeleno, lahko z nekaj zabrisanimi rdečkastimi progami, a brez izrazitih lis.

Če ste opazili orjaški dežen (na vrtovih ali v naravi), nam to **sporočite na telefon 031 502 566** (Jana Kus Veenvliet) ali vnesite opažanje na zemljevid na spletni strani zbirka.tujerodne-vrste.info.

slepoto. Nevaren rastlinski sok je v vseh delih rastline in lahko zaide na kožo takoj, ko se dotaknemo rastline, še posebej, če prelomimo steblo ali liste.

Orjaški dežen je v Veliki Britaniji, Nemčiji ter na Nizozemskem in Češkem marsikje že preseljen obsežne površine. V Nemčiji je neposredna škoda zdravljenja opeklin, ki jih utrpijo ljudje zaradi orjaškega dežena, ocenjena kar na 12 milijonov evrov na leto. Šele v zadnjih letih pa ugotavljamo, da tudi v Sloveniji rastlina žal ni tako redka. Orjaški dežen je že pred več kot dvema desetletjema prestopil meje Botaničnega vrta v Ljubljani in se začel širiti v okolici. Leta 2011 smo ugotovili, da se na površini 0,8 hektarja že množično pojavlja. Zaradi velike nevarnosti za zdravje ljudi je pojavljanje te rastline v mestnem središču še posebej nezaželeno. Zato od leta 2011 rastline tam z izkopavanjem odstranjujemo. Letos smo prvič opazili, da se številčnost zmanjšuje, a bo treba aktivnosti ponavljati še najmanj sedem let.

V zadnjih dveh letih smo zbrali tudi nekaj drugih podatkov o pojavljanju orjaškega dežena v Sloveniji. V Kočevju in okolici je marsikje gojen kot okrasna rastlina, prav tako tudi na Bledu in v Murski Soboti. Nekatere rastline so lastniki po našem nasvetu že odstranili. Avgusta 2013 nas je presenetila najdba orjaškega dežena na Blokah, daleč od naselij in vrtov, ob cesti, ki poteka za Bloškim hribom od Velikih Blok proti Krampļam. Rastlina uspeva ob kupu nasutega kamenja, ki je bil tja pripeljan in verjetno z njim tudi semena orjaškega dežena. Skoraj zagotovo je orjaški dežen nekje na Blokah gojen kot okrasna rastlina. Če prepoznate rastlino na fotografijah in poznate še kakšno drugo nahajališče, vas prosimo, da to sporočite avtoricama članka (jana.kus@zavod-symbiosis.si, lara.jogan@zrsvn.si).

Na Blokah smo k sreči rastlino odkrili v zgodnji fazi širjenja, saj je sestoj majhen. A verjetno so prav letos rastline prvič cvetele, kar ob dejstvu, da ena sama rastlina proizvede več kot 20.000 semen, pomeni veliko nevarnost širjenja.

Zato smo takoj po najdbi stopili v stik z lastnikom zemljišča in se dogovorili, da rastline še pred zimo odstranimo. Ker ima orjaški dežen zelo močno koreniko, iz katere rastline ponovno poženejo, je odstranitev dokaj zahtevna. Rastlin ne moremo le porezati, temveč je treba iz tal izkopati tudi večji del korenike. Seveda se moramo pri tem dobro zaščititi (gumijaste rokavice, zaščitna obleka, vizir za zaščito obraza), da strupen rastlinski sok ne bi zašel na kožo ali v oči. Območje bomo morali spremljati tudi v prihodnjih letih, saj lahko iz semen vzkljujejo tudi kakšne nove rastline. Po potrebi bomo odstranitev orjaškega dežena na Blokah interventno izvajali tudi v naslednjih sezonah.

V Sloveniji je približno 330 tujerodnih rastlin, to je kar 10 odstotkov slovenske flore. Orjaški dežen pa je le ena od invazivnih tujerodnih rastlin, ki se je v naravo razširila z vrtov. V zadnjih desetletjih po Sloveniji uspeva še 30–60 tujerodnih rastlin, ki se hitro širijo in vse bolj ogrožajo biotsko raznovrstnost. Zavod Symbiosis, ki deluje na Blokah, in Botanično društvo Slovenije sta tej temi v zadnjem letu in pol posvečali veliko pozornosti v projektu Thuja 2 (Tujerodne vrste – naša skrb, moja odgovornost), za katerega smo prejeli donacijo Švice v okviru švicarskega prispevka Evropski uniji. Čeprav se projekt zdaj izteka, bosta ostali delujoči dve spletni strani: www.tujerodne-vrste.info, kjer so zbrane številne informacije o tujerodnih vrstah ter zbirka.tujerodne-vrste.info, kjer deluje spletna aplikacija za sporočanje podatkov o tujerodnih rastlinskih in živalskih vrstah.

Jana Kus Veenvliet, Zavod Symbiosis
Lara Jogan Polak, Zavod RS za varstvo narave

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.*

Zahvala

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, starega očeta in tasta

Franca Mlakarja

iz Raven na Blokah

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in tople stiske rok, besede tolažbe, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala vaščanom za molitev na njegovem domu.

Zahvaljujemo se tudi župniku Antonu Marinku za lepo sveto mašo in pogrebni obred, pogrebniemu podjetju Ave ter pevcem.

Iskrena hvala vsem.

Žalujoča hčerka Mimi z družino

*Vsi bližnji, ki smo jih ljubili,
nas s smrtjo niso zapustili.
V ljubezen so se spremenili,
z njo naša srca napolnili.*

Zahvala

Zapustila nas je

Amalija Simčič roj. Pakiž

iz Nove vasi (1927–2013).

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, za vse cvetje, sveče, darove za svete maše in druge dobrodelne namene.

Hvala g. župniku Antonu Marinku in g. Milanu Kavčniku za besede upanja in lep mašni obred. Hvala gospe Mileni iz podjetja Ave.

Zahvala tudi gospe dr. Slavi Usenik in dr. Vesni Palčič ter sestri Marici Ponikvar za vso pozornost in nudeno pomoč.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo v tako velikem številu pospremili na pot v večni mir.

Vsi njeni

Oratorij 2013

Zgodba letošnjega oratorija nas je popeljala v potovanje jutranje zarje, v deželo kralja Aslana, natančneje v Narnijo. Letos je oratorij z naslovom »Bog je z nami, nismo sami« potekal v župniji Sveti Vid nad Cerknico. Pripravili smo ga animatorji iz župnije Bloke, Svete Trojice in Svetega Vida. Potekal je od 25. do 29. junija, sodelovalo nas je 22 animatorjev, oratorija pa se je udeležilo 44 otrok.

Animatorji smo se na oratorij pripravljali že od marca. Srečanja smo imeli na Blokah in pri Sv. Vidu, kjer smo pripravljali program, se učili pesmi in banse, vadili dramsko igro ter se tudi duhovno pripravljali. V priprave smo vložili kar veliko svojega prostega

ga časa, vendar se je izplačalo, saj nam je oratorij zelo dobro uspel.

Oratorijski dan se je za animatorje pričel vsak dan ob 8. uri z manjšimi pripravami za tekoči dan, za otroke pa ob 9. uri, ko smo skupaj dvignili zastavo in zapeli himno oratorija. Sledila je skupna molitev v cerkvi. Vsak dan smo igrali dramsko igro, ki je bila v povezavi z dnevom. Po igri je sledilo delo po skupinah. Otroci so bili v skupine razdeljeni po starosti, saj smo delo prilagodili glede na njihovo starost. Sledile so delavnice. Otroci so lahko izbirali med ustvarjalnimi, mizarskimi, šiviljskimi in kuharskimi delavnicami. Sledilo je kosilo, nato pa »velika igra« v obliki orientacije, vodnih iger in iger po otokih. Za konec smo

imeli še zaključno molitev in spust zastave. Animatorji smo po odhodu otrok imeli še krajšo refleksijo, kjer smo se pogovarjali o poteku dneva. Zadnji dan oratorija smo odšli na krajši pohod do vasi Korošče, kjer smo imeli piknik, otroci pa so lahko preživeli tudi nekaj časa z domačimi živalmi.

Ker je za tak program potrebno veliko organizacije, časa in volje, bi se ob tem radi zahvalili vsem dobrim ljudem in sponzorjem, ki ste nam pomagali. Zahvaljujemo se našim kuharjem ga. Alenki, ga. Juditi, ga. Andreji in g. Tonetu ter vsem mamam, ki so poskrbele, da nismo bili lačni. Hvala tudi gasilcem PGD Cajnarje in Sveti Vid, g. Metodu in g. Cirilu za piknik prostor in bloškima bogoslovce-

ma Blažu in Luki. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Antonu Marinku, ki nas je spremljal vse dni oratorija, in tudi g. župniku Antonu Fajdigi. Hvala sponzorjem: Občini Bloke, Transportu Grže, Foto Žnidaršič, papirnici List, trgovini Mrava ter vsem gostilnam in okrepčevalnicam: Miklavčiču, Bar pri Dominu, Valvasorju, Pavu, Furmanu ter kmečkemu turizmu Meden. Največja zahvala pa gre poleg animatorjem tudi vam, staršem, ki ste z vašimi prijavi omogočili, da so se vaši otroci udeležili našega oratorija. Hvala vam tudi za vso vašo podporo. Vsi skupaj upamo, da bomo tudi drugo leto izvedli še en tako uspešen oratorij, kot je bil letos.

Špela Žnidaršič

Na Blokah letos temperaturni rekord

V letošnjih poletnih mesecih, juniju, juliju, avgustu, je bilo zelo pisano vreme. V vseh treh mesecih so bila vroča kot tudi hladna obdobja. Tako je bilo npr. v zadnjih dneh junija deset dni nad 30 °C, a jutranja temperatura je bila neko jutro samo 4 °C. Podobni skoki v temperaturah so bili tudi v ostalih dveh mesecih, čeprav niso bili tako izraziti.

Letos je bila na Blokah na meteorološki opazovalnici izmer-

jena najvišja temperatura, odkar stoji ta opazovalnica, to je od 5. junija 1956. 7. avgusta letos smo prvič namerili več kot 35 °C.

V letošnjem poletju smo imeli kar tri vročinske valove, ko so bile temperature nad 30 °C. Prvi je bil, kot uvodoma že omenjeno, konec junija, drugi je bil prav tako v zadnjih desetih dneh julija. Po nekajdnevem predahu se je topli val nadaljeval vse do 10. avgusta. Kmalu po 15. avgustu

se je ohladilo na običajne bloške temperature. Jutranje temperature so bile pod 10 °C, nekajkrat pa samo 4 °C. V teh dneh je bilo tudi nekaj manjših neviht.

Naj navedem še ta podatek: na bloški opazovalnici so najvišje temperature nad 30 °C zabeležene šele po letu 1992. Prej v obdobju, odkar se te meritve dnevno beležijo, temperatur nad 30 °C ni bilo, vsaj ne v daljšem obdobju tako kot v zadnjih desetih letih.

Malo za šalo. Če bo šlo tako ogrevanje še naprej in če bodo temperature še naprej rastle, kot nekateri napovedujejo, bomo mogoče čez kakšno desetletje imeli na Blokah celo vinograde in ne bo treba po vino na Vipavsko ali v Istro ali druge vinorodne kraje. Mogoče bodo tam pa banane uspevale. Kdo ve? Samo na Blokah bi morali še pomladanske in jesenske jutranje slane kam drugam poslati.

								BLOŠKI KORAK	ŠALJIVA FRANC. POPEVKA	PRODAJA KUPLJE-NEGA BLAGA	MANJŠA KMEČKA SOBA	EVROPSKI VELETOK	SRBSKA FILMSKA IGRALKA DOBRA	NAŠ IGRALEC CIGOJ	STRIPOVSKI JUNAK FORD
								POLŽASTO ZAVITA ČRTA				11			
								SKLADIŠČE OROŽJA							
								PARNA KOST TRDEGA NEBA		7			4		
								ZNAME-NITO BELGIJSKO ZDRAVILIŠČE				TALJIVA KOVINA, KOSITER VŽIGALO (KNJIŽNO)			
								ORANJE			ZORAN ARNEŽ IZDELEK ZA VEZANJE			SVETILO IZ VOSKA	GLAVNO MESTO SENE-GALA
AVTOR: MARKO DREŠČEK	ZGINOTJE OBLAKOV Z NEBA	SREDSTVO ZA RAZKUŽEVANJE	DRUGI SIN ADAMA IN EVE, KAJNOV BRAT	NIZKA OMARA S PREDALI	NEKD. ŠPANSKI KOLESAR (ABRAHAM)	VLADIMIR ČADEŽ	ZDRAVNIK SPECIA-LIST ZA NOVO-TVORBE	ZVEZDA, KI ZAŽARI IN IZGINE HITROST. TEKMA			13		SALVADOR DALI STARŠ, KI SI BRIJE BRADO		
SISTEM CEVI ZA DOVAJANJE ZRAKA			12					NAŠA JE SLOVENIJA IZUMRLI OGROMNI PLAZILCI							10
VLEČENO TESTO Z JABOLČNIM NADEVOM							9						5		
FRANC. IGRALKA (SABINE)						MANJŠE NASELJE				6	DEBELNA ROGOVILA NAŠ BIA-TLONEC (VASJA)				
OBLIKA SAMOSTALNIŠKE BESEDE	1					HIBA, MOTNJA PREBI-VALEC PRLEKIJE							100 M2 LETALO		
NEDA UKRADEN			DVOJNI KOZOLEC NIZKA TEMPERA-TURA					NAŠA IGRALKA FURLAN PRITOK IŠKE						NAŠA VALUTA	POKOJNI SLOV. IGRALEC ULAGA
RUSKA REKA		3			ROMANA OGRIN MI, VI, ?		KAR POVE ZASLIŠANI LIKOVNA UMETNOST					2			
VZPOREDNI TIRNICI				NEKD. SPIKERKA REMS GLAVNI VEZNIK			OSEBNI ZAIMEK EVA LONGORIA					NAŠA FILMSKA IGRALKA KRAJNC			
BIVŠA AM. UMETNOSTNA DRSALKA ZAYAK						PREIZKUŠNJA V AVTO-MOTO ŠPORTU						NEKD. KANADSKI HOKEJIST (BOBBY)			
KDOR VOZI AVTO-MOBIL			8			NAŠ TV VODITELJ (UROŠ)						PRAOČE ČLO-VEŠTVA		14	

OŠTEVILČENE ČRKE PRENEŠITE V LIK, KJER BOSTE DOBILI KONČNO REŠITEV.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----

Da je bilo tako toplo, je poleg dotoka vročega zraka poskrbe-lo tudi sonce, saj je v vseh treh mesecih sijalo skoraj vsak dan. Junija je bilo 28 sončnih dni, julija 30 in avgusta 27 dni. Oblačnih dni je bilo zelo malo.

V vročih obdobjih je običajno tudi manj padavin. Tudi letos je

bilo tako. V vseh treh mesecih je bilo več ali manj suho vreme. Iz-razito suh je bil mesec julij, ki je imel komaj 29 l/m2 padavin. Junij in avgust sta jih imela ne-koliko več, vendar je bilo v vseh treh mesecih komaj 180 l/m2, kar je le malo več, kot je dolgoletna povprečna mesečna količina (cca. 160 l/m2). Toliko padavin je bilo

letos izmerjenih v Novi vasi, ve-liko več pa jih je bilo v jugovzhod-nem robu Blok, v vaseh Ravne, Topol, Studenec in Metulje. Na obrobju je bilo tudi več sodre, v Novi vasi pa le nekaj zrn.

Zato je letos tudi nekoliko slabša letina. Za to je »kriva« tudi hlad-na in izredno mokra pomlad. V

letošnjem maju je bilo toliko pa-davin kot v vseh treh poletnih mesecih.

Zdaj smo že v septembru in tem-perature so se že močno znižale. Že se je kar ohladilo, a upajmo, da še ne bo treba zakuriti v peči.

France Škrabec

PISMO V AMERIKO S

ČUDNIMI DUHOVI

Ob letošnji bolj slabi letini sem se spomnil na zgodbo iz predvojnih let. Mojemu očetu je eden od študentov iz sosednje vasi pripovedoval, da ga je stari oče prosil, naj napiše pismo sorodnikom v Ameriko z voščili za božične in novoletne praznike.

»Ko sem očetu prebral voščila, sem ga vprašal, če je v redu in če še kaj drugega napišem,« je pripovedoval študent.

Oče so pa djali: »Dobro si napisal. Zdaj pa napiši, da je letos vse bolj slabo rodilo, samo za en drek. Da smo žito poželi in omlatili. Bilo ga je za en drek. Krompir smo skopali, repo in drugo pospravili, pa je bilo za en drek. Tudi enega pajska smo zaklali, kolin je bilo spet samo za en drek.«

Študent je dalje pripovedoval,

da je očeta malo prekinil: »Oče! To pismo bo vso pot do Amerike zasmradilo, ga bodo poštarji proč vrgli. Dajva kaj drugega zapisat.«

»No, pa zapiši, da ne bo tako smrdelo,« so rekli oče, »pri nas je zdaj vse skupaj za en drek!«

P.S. – opomba pisca te zgodbe

Mogoče bo kdo vihal nos ob izrazih v tem sestavku, češ da niso za javno rabo. Naj ob tem povem, da je naš veliki jezikoslovec p. Stanislav Škrabec, ki ima tudi bloške korenine, v svojih delih ob koncu 19. stol. objavljaj razprave in svoje ugotovitve o govornih in pisnih značilnostih slovenskega jezika. Med drugimi značilnostmi navaja tri pristne slovenske nikalnice, oz. besede, ki označujejo nekaj negativnega. To pa, navaja p. Škrabec, so: en drek, srat, v rit. Toliko za razumevanje pristne bloške govornice tega starega očeta.

TOTALNE RAZPRODAJE

O razprodajah v naših trgovinah smo dobro obveščeni. O tem nam poštarji skoraj vsak dan polnijo hišni nabiralnik. Nekatere firme tudi na veliki zvon obešajo celo totalne razprodaje. Človek včasih pomisli, da ti trgovci živijo samo od izgube.

Izgleda, da tudi naša obubožana državica od same izgube živi. Saj nam obetajo razprodajo vsega, kar je še kaj vrednega in donosnega.

Naša Alenčica pa veselo žvrgoli: »Še kiki'co prodala bom, da tajakunske kredite pokrila bom!«

Ne vem, če bo s kiki'cami pokri-

la vse naše slabe »pufe«. Njene »kiki'ce so kratke, še pri njej malo pokrivajo, kaj šele pri t.i. »slabi banki«. Tudi mi bomo prisiljeni kaj prodati – magari zadnje hlače.

Prosto po O. Župančiču: Prišli bodo trgovci z novci v Blatno vas zares ...

Mi pa bomo goli in bosí v tej tragikomični državici. Pa prestali smo vse mogoče krize in tegobe in ni za obupati.

Zato vam ob občinskem prazniku čestitam in želim, da bi se v novi bloški večnamenski dvorani sprostiti in vsaj malo pozabili na trenutne tegobe.

Vaš Obloški Tonček

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Boris Marolt, Tone Urbas
Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje in prelom: Tadej Pavlič, Simon Korenjak, Gregor Ulčar | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke
Naklada: 1250 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

V spomin

Ivanu Ivančiču

Letošnja mrzla in snežena zima je trdo posegla v vrste članov Čebelarkega društva Nova vas Bloke. Sredi mrzlega februarja smo se poslovili od ustanovnega člana društva gospoda Ivana Ivančiča po domače Martinj'ga Ivana z Runarskega. Skupaj s sedmimi čebelarji z Bloške planote je leta 1977 oživil delo društva, ki je delovalo sicer že prej, med obema vojnoma, pa potem zamrlo. Deset let je bil tudi uspešen predsednik društva.

Ustanovni člani so društvo postavili na nove temelje, uvedli nove tehnologije čebelarjenja in delo je steklo. Čebelarstvo, pomembna gospodarska panoga, tesno povezana z uspešnim gospodarjenjem na kmetijskem področju, je polno zaživela. Sprva sedem članov je kmalu medse privabilo vedno več novih čebelarjev

z Blok. Pridružili so se jim tudi nekateri čebelarji od drugod, ki so prostor za svoje čebele našli na Blokah. Vsakega smo prijazno sprejeli in ga vpeljali na primereno mesto za ugoden razvoj čebel. Danes društvo šteje skoraj petdeset članov. Menim, da je prav marljivo delo zagnanih članov društva pripomoglo k uspešnemu razvoju čebelarjenja na Blokah. Neokrnjena lepota Blok je samo

še dodaten, »čokoladni«, preliv na vse storjeno.

Prav gotovo tako uspešnega dela društva ne bi bilo, če ga ne bi s svojo delavnostjo, znanjem in dobrohotnostjo že od samih začetkov oplemenitil g. Ivan Ivančič. Za ves prispevek smo mu iskreno hvaležni.

Sam imam nanj zelo lep spomin. Nekaj dni po tistem, ko sva se s Klobasarjevim Francetom dogovorila o nakupu hiše, je na vrata odločno potrkal možakar, ki sem ga na videz poznal. Nasmejan s prijaznim, toplim glasom je vstopil v hišo, mi segel v roke in kratko povedal. »Sem Martinj Ivan, vaš sosed. Dobrodošli na Runarskem«. V trenutku sva se razumela in postala, pa tudi ostala, dobra prijatelja. Ob čaju sva za pečjo klepetala o vsem mogočem, ko je brez posebnega uvoda prišel na dan z besedo: »Ti si učitelj kajne?« Priki-

mal sem in preden sem utegnil kaj reči o moji učiteljski poti, je nadaljeval: »Vsak dober učitelj je tudi čebelar. Boš postal naš član?« Utegnil sem prikimati, on pa je nadaljeval kot, da je to najbolj samoumevna stvar na svetu: »En panj sem ti prinesel. Kam ga boš dal?« Nisem verjel, ampak na mizi zunaj pred hišo so v panju šumele – čebele. Moj prvi panj.

Tako se je začelo najino prijateljstvo. Postal je moj mentor in učitelj. Panj hranim še danes. V spomin nanj in na moje prve korake med čebele.

Danes ga ni več. Pogrešal bom njegovo neposrednost, bogato znanje in dobrohotnost. Med sovaščani v njegovi rojstni vasi manjka mož, ki so ga vsi cenili. V društvu, ki uspešno nadaljuje bogato tradicijo čebelarstva na Blokah, pa negujemo spomin nanj, na ustanovnega člana, odlikovanega z redom Antona Janše 1. reda (zlati znak ČZS) z največjim spoštovanjem.

Dušan Kaplan

AKCIJA

Akcija sveč traja
od 1.10. do 2.11.2013 oz. do razprodaje zalog.

Agrocenter NOVA VAS
tel.št. 01/ 7098 075

TEHNIČNE PODROBNOSTI:
Vrsta: na trda goriva
Moč: 15kW
Masa: 155kg
dimenzije (v/š/g): 82,5 x 84,5 x 60cm
Barva: rjava
Blagovna znamka: PLAMEN

PELETNI GORILEC
Blotermec
10 - 50 kw

KOTEL SCHMIT TKU 3
25 kw

Cene veljajo ob gotovinskem nakupu. Slike so simbolične.

Barve spremenijo dom.

UGODNOSTI ZA OBČANE BLOK

V podjetju JUB, ki preko svojega hčerinskega podjetja EPS IZOLACIJE d.o.o. deluje kot novi gospodarski subjekt v občini Bloke, smo se v sodelovanju z OBČINO BLOKE odločili vsem občanom ponuditi posebne ugodnosti pri nakupu izdelkov za ureditev fasad. Ugodnosti veljajo za objekte v občini Bloke.

Vsem zainteresiranim občanom nudimo:

- Brezplačen ogled strokovnjaka in svetovanje o načinu ureditve fasad. V ureditev fasad je vključena dobava vseh izdelkov potrebnih za toplotno izoliranje fasade objekta, sanacijo vlage v zidovih ali samo za barvanje fasadnih površin
- Izdelava predloga tehnične rešitve
- Brezplačno izdelavo barvne študije v primeru nakupa celotnega toplotno izolacijskega sistema JUBIZOL in brezplačno dostavo na dom
- 30 % popust za takojšnje gotovinsko plačilo. Popust je vnovčljiv v prodajno razstavnem salonu JUB-a v Dolu pri Ljubljani, ki je odprt vsak dan med 7.00 in 19.00 ob sobotah pa med 7.00 in 13.00.

Za brezplačen ogled in svetovanje lahko zaprosite na elektronski naslov info@jub.si, na voljo vam je tudi naš svetovalec g. Viljan Klemenčič (tel 041 270 231).

JUBIZOL
Fasadni sistemi po meri

Želimo, da bi z ugodnostmi, ki jih nudimo občanom občine Bloke prispevali k urejenosti kraja.

Objekt pred prenovno.

Prvi predlog.

Drugi predlog.

AVTOŠOLA

Avtotrade d.o.o, Vrhnika
Sinja Gorica 11, Vrhnika
tel.: 041/601-707
www.avtotrade.si

Vožnja v POSTOJNI IN LJUBLJANI

Tečaj PRVE POMOČI

IZPIT ZA TRAKTOR

Vadba VARNE VOŽNJE

NORA AKCIJA

**PIPELJI PRIJATELJA IN PODARIMO
TI URO VOŽNJE ZA B KATEGORIJ**

■ PRVIH 10 UR PO 19€

■ POSEBNE CENE ZA
DIJAKE IN ŠTUDENTE

Vsi pogoji, podrobnosti in ostale informacije o
akciji so na voljo na spodnji internetni strani

www.avtotrade.si/slo/avtosola/cenik

NORA AKCIJA

CPP TEČAJ ZA VSE KATEGORIJE

od **30.9.** do 4.10.
ob 17.00

v podjetju

Avtotrade

PRIJAVE IN INFORMACIJE NA: tel.: 041/601-707 ali e-mail: avtosola@avtotrade.si